

Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk gehouden op donderdag 6 oktober 2011

5 **Aanwezig:** De burgemeester mevrouw A. Attema, voorzitter
De gemeentesecretaris: mevrouw M.H.J.C. Nienhuis-van Doremaele
De wethouders: de heren H. Dokter, A. den Ouden, J. Stout en M.A. Vroegindewej
De raadsleden: de heren T.J. Alderliesten (SGP), P. Boertje (VVD), C.A. van der Duijn
10 Schouten (SGP), mevrouw T. Duman-Sirin (PvdA), mevrouw F. Fräser (D66/GroenLinks), de
heren H.C.M. van Houcke (D66/GroenLinks), J. Ipskamp (Leefbaar Ridderkerk), M. Japenga
(ChristenUnie), B. Kok (SGP), H.J.A. Koppes (Leefbaar Ridderkerk), P. Kranendonk (SGP),
C.J. Louter (ChristenUnie), mevrouw E. Mans-Los (Leefbaar Ridderkerk), de heren
P.W.J. Meij (CDA), A.C. van Nes (Leefbaar Ridderkerk), G.J. van Nes (Leefbaar Ridderkerk),
15 B. Neuschwander (Leefbaar Ridderkerk), A.H. Nugteren (Leefbaar Ridderkerk),
W.P. Onderdelinden (CDA), mevrouw I. Parren-Leutscher (Leefbaar Ridderkerk), mevrouw
A.P.S. Ripmeester (PvdA), de heren V.A. Smit (SGP) en L. van der Spoel (VVD)

Griffier: De heer mr. J.G. van Straalen

20 **Afwezig:** Mevrouw A.B. van Houwelingen-Saugerud (PvdA), mevrouw P.J. van Nes-de Man
(Leefbaar Ridderkerk) en de heer A. Stout (Leefbaar Ridderkerk).

Notulist: Mevrouw I.L. Vos

25 1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter: Goedenavond, dames en heren. Een rijk gevulde tribune. De scouting wacht
vanavond een belangrijk agendapunt. De agenda wordt door de scouting met bijzonder veel
30 interesse gevolgd. Dat vinden wij heel leuk. U bent altijd van harte welkom. Ik zie veel jonge
mensen. Dat is ook heel belangrijk. Daar moeten wij het van hebben.

Dit is wel een bijzondere dag, deze zesde oktober. Vandaag was het de 'Daadwerkelijk in de
buurtdag'. Dat betekent dat het college en heel veel medewerkers van de ambtelijke
35 organisatie vandaag actief waren bij tal van verenigingen en instellingen in Ridderkerk, als
vrijwilligers. Dan kun je zien wat voor rijke gemeente Ridderkerk is, met al die instellingen en
vrijwilligers. Vol energie zitten we hier. Het was echt een geweldige dag. Ridderkerkers,
bedankt. Dat was meteen de opening van deze vergadering.

40 Mevrouw Van Nes, de heer Stout en mevrouw Van Houwelingen hebben zich afgemeld.

We komen bij de vaststelling van de agenda. Agendapunt 5 is vervallen. Toegevoegd is
agendapunt 13: het afscheid van het raadslid, de heer Van Houcke. Zijn er nog opmerkingen
over de agenda? Nee. Dan is de agenda vastgesteld.

45 2. Vragenuur voor raadsleden (artikel 41 reglement van orde)

De voorzitter: Ik geef het woord aan mevrouw Ripmeester over de schaatsbaan.

50 **Mevrouw Ripmeester:** Dank u wel, voorzitter. Allereerst excuses aan mede-raadsleden en
college voor het late moment van indienen van deze vragen. Door een opeenstapeling van
werkzaamheden lukte het niet om dat eerder te doen. Ik hoop dat de heer Dokter toch nog
tijd genoeg heeft gehad met tien volle minuten, om zich voor te bereiden op de vragen.

55 Voorafgaand aan de gemeenteraadsvergadering van 24 maart heeft de PvdA, mede namens
D66/GroenLinks, CDA en ChristenUnie, een petitie overhandigd met 2120 handtekeningen

voor de terugkeer van de schaatsbaan en een klein Koningspleinfestijn. Ook veel kinderen en jongeren tekenden. Veel schoolkinderen maakten rond de kerstvakantie gebruik van de schaatsbaan op het Koningsplein. Passanten genoten van de bruisende sfeer die het plein daardoor kreeg en het werd zo een winterse ontmoetingsplek, om even stil te staan en een praatje te maken.

De PvdA is verheugd dat de oproep van de inwoners van Ridderkerk is gehoord door Sport & Welzijn. Zij zijn voortvarend aan de slag gegaan, gesteund door 25, nu nog anonieme, 'vrienden van de schaatsbaan'. Wel zit er een financieel risico in de exploitatie van circa € 10.000,--. Sport & Welzijn wilde niet aangeven of er een relatie is met het wel of niet open zijn op zondag. Voorheen een van de drukste dagen van de schaatsbaan. De exploitatie is nagenoeg rond; het programma goed. De schaatsbaan gaat open op 9 december en op die dag is er ook een nieuw evenement: het Sportgala. De volgende vragen stel ik aan het college.

- Gaat de schaatsbaan op zondag open?
- Is de gemeente 1 van de 25 'Vrienden van de schaatsbaan'?
- Is het college bereid om garant te willen staan voor het laatste risico van € 10.000,--? Voor dit jaar zit er nog € 5000,-- in de evenementenpot.
- Alles moet soberder. Het is de kunst om met minder geld meer te doen. Waarom maakt de 'sportman/sportvrouw-van-het-jaarverkiezing' geen deel uit van het Gala der Giganten, dat tien weken later gehouden wordt?
- Uit welk potje komt het geld voor het Sportgala dat op 9 december wordt gehouden?

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Dokter.

Wethouder Dokter: Dank u wel, voorzitter. Ja, ook wij zijn heel blij dat er op basis van particuliere initiatieven in de gemeente en samenwerking met Sport & Welzijn, zoals het er nu naar uitziet, een schaatsbaan komt. De vergunning is aangevraagd. Voorbereidingen zijn in volle gang. Morgenochtend heb ik een overleg met Sport & Welzijn en andere organisaties om te kijken hoe sommige dingen aan elkaar kunnen worden gekoppeld, zoals de schaatsbaan, de sportverkiezingen en de nieuwjaarsreceptie. Dit zijn allerlei evenementen die aan het eind van het jaar meestal hier op het plein gaan plaatsvinden. De afgelopen weken heb ik een paar keer met medewerkers van Sport & Welzijn gesproken. Zij hadden het gevoel dat ze het financieel rond zouden kunnen krijgen. Ik heb heel duidelijk aangegeven dat de raad heeft besloten om geen geld beschikbaar te stellen voor de schaatsbaan. Dat heb ik steeds heel duidelijk aangegeven tijdens het overleg. De signalen die ik terug heb gekregen is dat er daar ook niet om gevraagd wordt.

Wat betreft de zondagsopening; ook die vergunningsaanvraag is geweest. Vergunningen gaan via de voorzitter, maar misschien dat ik het gelijk mag beantwoorden. Ook daarin is heel duidelijk afgesproken dat vergunningen, net als alle andere vergunningen worden beoordeeld. Er wordt gewoon vastgehouden aan zondagsrust, zoals dat altijd is gedaan. Na 13.00 uur mogen de activiteiten plaatsvinden.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, wethouder, voor het heldere antwoord. De raad heeft besloten. Dat betekent dat de raad een opdracht heeft voor de komende begrotingsraad om te kijken of daar nog geld naar toe moet worden gebracht. Ik heb geen antwoord gekregen op de vraag uit welk potje het geld voor het nieuwe sportgala komt. U zegt dat vergunningen worden afgegeven, net als altijd geldt voor de zondag. Voorheen was het mogelijk om voor 12.00 uur enige voorbereidingen te treffen. Tegenwoordig kan dat niet meer, waardoor evenementen nagenoeg onmogelijk gemaakt lijken te worden. Mijn vraag is over de schaatsbaan of opening mogelijk is op de tijd zoals die

is opgenomen in de verordening.

De voorzitter: Anderen nog? Mijnheer Neuschwander.

5 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, een vraag aan mevrouw Ripmeester. Is het mevrouw Ripmeester bekend dat 'Het Zuiden' onlangs een enquête heeft gehouden en dat daaruit gebleken is dat de meerderheid van Ridderkerk geen voorkeur geeft aan activiteiten op zondag?

10 **De voorzitter:** Uw vraag is of mevrouw Ripmeester hierop wil antwoorden? Nee, dat gaan we niet doen. Het vragenuur is alleen bedoeld om vragen te stellen aan het college. Mijnheer Onderdelinden.

15 **De heer Onderdelinden:** Onlangs hebben we in de commissie gesproken over het evenementenbeleid. De schaatsbaan kwam toen ook nog even aan de orde. Het is lastig om als raad hierover een oordeel te hebben op het moment dat er nog geen inzage is in het geheel. De wethouder zegt dat hij ervan uitgaat dat de zaak rond komt en dat het doorgaat. Voor andere partijen is het lastig om met allerlei oordelen te komen. Ik zou graag meedoen in dit debat, maar ik weet niet of er sprake is van een tekort.

20 **De voorzitter:** Sorry, mijnheer Onderdelinden, hier is het vragenuur echt niet voor bedoeld. U heeft allerlei mogelijkheden om het te agenderen.

De heer Onderdelinden: Dit is een vraag aan de wethouder.

25 **De voorzitter:** Hoe luidde de vraag?

De heer Onderdelinden: Ik weet het niet meer precies. Daar komt hij best wel achter.

30 **De voorzitter:** Zijn er nog anderen die over dit onderwerp vragen willen stellen aan de wethouder? Nee, mevrouw Ripmeester. U heeft uw twee rondes gehad. Wethouder Dokter.

35 **Wethouder Dokter:** Particulier initiatief zal u ook aanspreken, mijnheer Onderdelinden. De mensen zijn op dit moment druk bezig. Ik ben alleen geïnformeerd over het feit dat de vergunning is aangevraagd en dat één keer een gesprek met Sport & Welzijn heeft plaatsgevonden. Daarin is duidelijk aangegeven hoe de raad erin zit. Daar wist men van, want ook zij volgen alles wat er gebeurt in deze raad. Ze verwachten de zaak rond te krijgen. Ze hebben ook een perscommuniqué uitgegeven en daar hebben ze opgeroepen om vriend van de schaatsbaan te worden. Zij denken dat ze het met particulier initiatief financieel rond krijgen. Ik weet niet wat er morgen uitkomt. Ik heb morgen mijn eerste gesprek met de organisatie. Ik houd u op de hoogte. Uit welk potje de sportverkiezingen worden betaald. Ik zou niet weten welk potje dat is, maar daar zijn potjes voor.

45 **De voorzitter:** Voor de tweede serie vragen geef ik het woord aan mevrouw Ripmeester. Ik heb begrepen dat het over het bestuursakkoord gaat.

50 **Mevrouw Ripmeester:** De discussie daar gelaten of er wel of geen sprake is van een bestuursakkoord – de heer Donner spreekt tegenwoordig over een set van bestuursafspraken – duidelijk is wel dat de VNG en daarmee alle gemeenten niets zijn opgeschoten wat betreft het wetsvoorstel 'Werken naar vermogen'. De bestedingsformule die tijdens het VNG-congres op grote instemming kon rekenen, heeft niet geleid tot enige verbetering van de financiën of een inhoudelijke aanpassing van het voorstel. Veel gemeenten waren ronduit tegen het bestuursakkoord, of hadden nog een 'tenzij'

55

geformuleerd. Vaak had het 'nee, tenzij' met het waarborgen van voldoende financiële middelen te maken. Veel gemeenten zijn alsnog akkoord gegaan met het VNG-besluit, toen hier de ambitie aan werd toegevoegd om verder te onderhandelen over paragraaf 6 'Werk'. We kunnen constateren dat aan dit alles niet is voldaan. Inmiddels is de zomer voorbij en moeten we constateren dat het de VNG niet is gelukt om extra middelen uit te onderhandelen en moeten we dus constateren dat niet is voldaan aan de voorwaarden van voldoende financiële middelen, wat de voorwaarde was waaronder 86% van de gemeenten akkoord is gegaan.

Naast onze vrees voor de financiële huishouding van gemeenten gaat het allereerst natuurlijk om de mensen die te maken krijgen met de ene bezuiniging bovenop de andere. Een verlaging van huur- en zorgtoeslag. Verhoging van zorgpremies. Korting op kindregelingen. Kortom: het 'nee, tenzij' is niet goed ingevuld, waarmee we kunnen concluderen dat het bezwaar van de gemeente Ridderkerk tegen het bestuursakkoord hiermee niet is weggenomen. Vragen aan het college zijn:

- Staat het college nog steeds achter het standpunt: 'We zijn akkoord met het bestuursakkoord, maar niet met de paragraaf 'Werk'?
- Is het college voornemens, nu het niet krijgt waar het voor heeft getekend, een eventueel ongenoegen kenbaar te maken bij de VNG, ook in de stadsregio en de Tweede Kamer en de daad bij het woord te voegen door zijn steun in te trekken?

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Dokter.

Wethouder Dokter: Wij staan nog achter ons ingenomen standpunt. We trekken de steun niet in. Over twee weken staat een overleg met de staatssecretaris gepland. Ik zal u op de hoogte stellen van de uitslag daarvan.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel. Ik ben blij dat u overleg heeft met de staatssecretaris. Dat betekent dat we voor de begrotingsraad concrete ideeën kunnen hebben over de gevolgen van de uitwerking van het bestuursakkoord.

De voorzitter: Anderen nog over dit onderwerp? Mijnheer Meij.

De heer Meij: Ik heb alleen een kleine opmerking naar mevrouw Ripmeester.

De voorzitter: Nee. Dat is niet toegestaan. U kunt een aanvullende vraag stellen aan wethouder Dokter. Anders wordt het een debat en daarvoor is het vragenuur niet bedoeld.

De heer Meij: Dat wordt een heel bijzondere vraag aan de heer Dokter. Vindt u ook niet dat dit referaat te lang is? We hebben toch afgesproken dat we met een kort referaat en korte vragen dit vragenuur zouden invullen?

De voorzitter: Daarin heeft u helemaal gelijk. Nog anderen die vragen willen stellen over dit onderwerp? Niet.

Wethouder Dokter: Ik heb er niets meer aan toe te voegen.

De voorzitter: We gaan voor de derde serie vragen naar mevrouw Ripmeester. Het gaat over de identiteitskaart.

Mevrouw Ripmeester: Op donderdag 22 september meldden inwoners zich op de een week eerder gemaakte afspraak om hun identiteitskaart op te halen. Daar werd hen gemeld

dat dit per gisteren niet meer kon. Waarom hebben burgemeester en wethouders voor het uitvoeren van deze algemene maatregel van bestuur besloten op deze wijze en geen overgangstermijn in te stellen?

5 **De voorzitter:** Die vraag mag ik zelf beantwoorden. Het antwoord is omdat het niet mag. Dat is zo in Den Haag geregeld. U kunt zich daar ook melden voor klachten. Dat doen wij ook. Het is een onduidelijke situatie, waarmee de inwoners niet geholpen zijn. Het is niet anders. Er wordt wel bijgehouden wie een identiteitskaart komt halen. Wellicht willen Eerste en
10 Tweede Kamer niet instemmen met die wet. Wij zijn dan nog in de gelegenheid om de betreffende burgers snel hun geld terug te betalen. Wij hebben geen lengte om ons eigen ding daarmee te doen.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel voor het heldere antwoord. Het zure is dat deze mensen op verzoek van de gemeente een week later kwamen en toen met deze nieuwe situatie
15 geconfronteerd werden.

De voorzitter: Wij konden het niet voorzien. Als we het wel hadden kunnen voorzien, dan hadden we het anders gedaan. Die ruimte hadden we niet. Voor de vierde reeks vragen geef ik het woord aan de heer Meij.
20

De heer Meij: Ik wil graag wat vragen stellen over de Crezéepolder. Allereerst de aanleiding waarom ik daar nu mee kom. Afgelopen zondag hoorde ik dat een bewoner op de Middenmolendijk binnenkort zijn paarden moet weghalen. Wat is op dit moment de stand van zaken ten aanzien van de Crezéepolder? Wanneer
25 beginnen de eerste werkzaamheden om de polder om te vormen tot een buitendijks natuurgebied? Is er een communicatieplan gemaakt om bewoners te informeren? Is al bekend waar recreanten straks hun auto moeten parkeren c.q. hun fiets kunnen stallen? Op welk tijdstip wordt de Zomerkade op twee plaatsen doorgebroken?

30 **De voorzitter:** Wethouder Den Ouden.

Wethouder Den Ouden: Het is niet om flauw te doen, maar op de meeste vragen kan het college op dit moment geen antwoord geven. De bevoegdheid en verantwoordelijkheid van de gemeente strekken zich uit tot en met het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is
35 onherroepelijk en maakt de omvorming mogelijk. De uitvoeringsorganisatie is Delta Natuur. Ik kan u toezeggen om naar de antwoorden op uw vragen te informeren bij Delta Natuur.

De heer Meij: Daar was de tijd nu te kort voor, neem ik aan? Ik kan alleen maar bij u terecht met dergelijke vragen.
40

De voorzitter: Hebben andere raadsleden nog vragen over dit onderwerp? Dat is niet het geval. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder Den Ouden: U heeft wel de goede postbus gebruikt, maar vandaag was er een groot aantal andere activiteiten. Wij meenden dat u er begrip voor zou kunnen hebben als het traject richting Delta Natuur een of twee dagen langer zal duren. Zodra ik de antwoorden heb, zal ik ze schriftelijk aan u en de gehele raad doen toekomen.
45

De voorzitter: Dank u, wethouder. Voor de vijfde vragenreeks gaan we naar de heer Koppes.
50

De heer Koppes: Naar aanleiding van de brief van de gemeente Barendrecht van 6 september, met als onderwerp 'Havenvisie 2030', welke brief is ondertekend door de burgemeester en secretaris van de gemeente Barendrecht en waarvan exemplaren zijn
55 gestuurd naar de gemeenteraden van Barendrecht en Rotterdam en Greenport Westland-

Oostland, heeft onze fractie de volgende vragen.

- Is het college bekend met deze brief?
- Is er in enig overleg met een lid van ons college gesproken over het voornemen om deze brief te schrijven?
- 5 - Bent u met ons van mening dat onder andere de zin op bladzijde 2 bovenaan met als tekst "*Hierbij verwijzen wij bijvoorbeeld naar onze steun aan het project om een deel van het transport naar de Agri Food cluster niet via de A15, maar naar de haven van Ridderkerk te laten lopen*" blijk geeft van een grenzeloze minachting van de inwoners van Ridderkerk en haar gemeentebestuur?
- 10 - Bent u met ons van mening dat een dergelijke brief niet past in een samenwerkingsverband, zoals we die onder andere met Barendrecht hebben?
- Welke consequenties kan en wil het college hieraan verbinden voor de samenwerking in Barendrecht? NB: hier stond nog een zin achter. Met het rondsturen is er iets fout gegaan. Daarin vroeg ik het college ook of hieruit niet een zekere achterbaksheid bleek, maar dat heb ik maar geschraapt.
- 15 - Heeft het college, gelet op de twee laatste volzinnen, al een uitnodiging ontvangen om op korte termijn 'aan te schuiven'?
- Welke verdere actie denkt ons college te ondernemen richting het college van Barendrecht?

20

De voorzitter: Ik geef het woord aan wethouder Stout.

25 **Wethouder Stout:** Ik hoop dat de heer Koppes er begrip voor heeft dat we hier later op terugkomen. We hebben deze brief nog niet besproken in het college. Tot voor kort was deze brief ook nog niet bekend. We moeten dat bespreken in het college en we zullen contact zoeken met Barendrecht.

De voorzitter: Mijnheer Koppes.

30 **De heer Koppes:** Dan zou ik willen vragen om die brief op de agenda van de commissie te zetten.

De voorzitter: Anderen nog over dit onderwerp? Mijnheer Onderdelinden.

35 **De heer Onderdelinden:** U heeft deze heel zware woorden met onderstrepingen en uitroeptekens gelezen en gehoord. Niet alleen minachting, maar er stonden nog meer zware woorden in. Die zijn vanuit de heer Koppes gezien heel verantwoord. Hij zal ze op die manier heel bewust uitgesproken hebben. Het betekent nogal wat, vind ik. Onderschrijft u dit soort bespiegelingen rond BAR?

40

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel.

45 **De heer Van der Spoel:** Ik had een gelijksoortige vraag. Belangrijk is dat het college wel aangeeft of het met een dergelijk terminologie instemt, of daar met de grootst mogelijke kracht afstand van neemt.

De voorzitter: De heer Japenga.

50 **De heer Japenga:** Ik sluit me daar bij aan. Ik wil eigenlijk nog vragen of er wel gesprekken zijn geweest met de betrokkenen, de havenautoriteiten, over de visie zelf. Heeft het college zelf actie ondernomen, of is het college uitgenodigd?

De voorzitter: Anderen nog? Niet.

Wethouder Stout.

5 **Wethouder Stout:** Ik begrijp de impact van die brief bij u allen. Ik denk dat het goed is dat wij als college die brief in ieder geval bij de volgende collegevergadering aan de orde stellen en er daar dan zorgvuldig mee omgaan. Kan de heer Japenga zijn vraag nog een keer herhalen?

10 **De heer Japenga:** Het betreft de actie die het college ondernomen heeft richting de havenautoriteiten, om mee te denken over de visie voor 2030. Wij krijgen daar namelijk flink mee te maken, wat betreft verkeersafwikkeling enzovoorts. Is het college zelf actief, of uitgenodigd? Eind 2011 wordt de visie vastgesteld in de Rotterdamse raad.

15 **Wethouder Stout:** Wij zijn er op dit moment nog niet actief mee bezig. Ik stel voor dat we dat in de beantwoording van deze brief meenemen, om te kijken of en hoe we moeten reageren richting het Havenbedrijf Rotterdam.

De voorzitter: Dit was het vragenuur.

20 **3. Vaststellen van de notulen van de vergadering van 1 september 2011**

De voorzitter: Ik constateer dat de notulen van de vergadering van 1 september zo vastgesteld kunnen worden.

25 **4. Lijst van ingekomen stukken (zie afzonderlijke lijst), nadere inlichtingen over gegeven schriftelijke beantwoording (artikel 40 reglement van orde) en stemming over eventueel ingekomen verzoeken om een interpellatie**

30 **De voorzitter:** Het betreft een hele lijst. Voor kennisgeving aannemen: de punten 1 tot en met 13, de punten 2, 3, 4, 5 en stukken op grond van de doorzendplicht. Kunnen we dit zo vaststellen? Dat is het geval. Dat was de lijst van ingekomen stukken.

35 **5. Indien nodig: Voorstel (finale versie) tot het treffen van de gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard**

De voorzitter: Agendapunt 5 is vervallen.

40 **6. Voorstel om de nieuwbouw van een clubgebouw voor de scoutinggroepen Sint Joris en Florence Nightingale in principe te realiseren op de locatie van het voormalige Productiebos achter de Ringdijk (raadsvoorstel nummer 121)**

De voorzitter: Dit voorstel ligt voor ter debat. We hebben wel afgesproken om dat kort te doen, omdat er nog heel veel meer op de agenda staat. We hebben afgesproken om dat in vijftien minuten te doen.

45 Allereerst het woord aan mevrouw Duman van de PvdA.

50 **Mevrouw Duman:** Al sinds 2006 is het bestuur van Sint Joris in gesprek met de gemeente over de vervanging van het ernstig verouderde gebouw aan de Nassastraat in Slikkerveer, dat niet meer voldoet aan de eisen. Het college vraagt om € 180.000,-- voor de nieuwbouw op de locatie van het voormalige Productiebos in Slikkerveer beschikbaar te stellen. Dan is het nog niet geregeld. Er moet ook nog een wijziging in het bestemmingsplan komen. Wat zijn de beweegredenen geweest om dit nu voor te leggen en niet zoals de andere financiële zaken bij de begroting? In het voorstel staat dat de raad vandaag besluit en dan bij de begroting nogmaals. Dat is vreemd. Wanneer gewenst is dat de raad ook financiële
55 consequenties van het besluit mee moet nemen, dan is vandaag nog te vroeg. Pas bij de

begroting blijkt waar het spaak kan lopen. Het bedrag is opgenomen in een investeringsvolume. Het investeringsvolume is ooit ingesteld, toen bleek dat de voorgestelde plannen en de ambtelijke capaciteit geen gelijke tred hielden. Er moest realistischer gepland gaan worden. Het investeringsvolume wordt gevuld met projecten die in fase 1, nu al
 5 uitvoerbaar en in fase 2 in voorbereiding zijn. Als er ruimte is in het investeringsvolume mag je als raad verwachten dat er een voorstel komt om een ander project van de lijst daarin op te nemen voor dit jaar. Het bedrag van de scouting kan, want het past in het investeringsvolume. Dan lijkt het investeringsvolume ineens een potje in plaats van een personeelscapaciteitsgrens. Het betekent ook een nieuwe werkwijze: het invoeren van een
 10 project dat nog niet eerder is gemeld op een van de aan de raad voorgestelde lijsten. Blijkbaar is het college van mening dat het verzorgen van een goed onderdak voor verenigingen een kerntaak is. We zitten middenin een kerntakendiscussie. De PvdA gunt de scouting en ook andere verenigingen, zoals de naastgelegen duivensportvereniging, maar ook de KCK, Spaanse vereniging etc. een goed onderkomen. De scouting investeert op een
 15 laagdrempelige wijze veel in haar vooral jonge leden. Dat verdient respect. De grote vraag is of alle andere verenigingen, die ook veel investeren in de Ridderkerkse samenleving en bijdragen aan de sociale cohesie, cultuur en structuur, wanneer ook zij zo voortvarend en vasthoudend te werk gaan als de scouting, ook kunnen rekenen op de gemeente.

20 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Japenga, ChristenUnie.

De heer Japenga: Als fractie van de ChristenUnie zijn wij ervoor om deze weg in te slaan. Het is een prima plek voor de scouting, in een natuurlijke omgeving. We hebben een paar vragen gesteld in de commissie, die nog niet beantwoord kunnen worden, omdat deze
 25 verderop in de uitwerking aan bod komen. Het betreft de exacte situering ter plaatse en de ontsluiting. Zoals bekend vindt de finale afweging plaats bij de begrotingsbehandeling op 3 november. Dat vinden we prima. We staan er positief tegenover. We willen de actieve mensen van de scouting bedanken voor hun positieve en vasthoudende aanpak om deze plannen te realiseren, maar zeker ook voor hun inzet om een groot aantal kinderen in
 30 Ridderkerk op een bijzondere wijze zich te laten ontwikkelen.

De voorzitter: De heer Boertje van de VVD.

De heer Boertje: Als wij in deze raad steggelen over de aanschaf van
 35 hondenpoepprullenbakken ter waarde van een paar duizend euro is het niet zo vreemd dat de VVD wil praten over een astronomisch bedrag van maximaal € 180.000,-- publieksgeld, te besteden aan een gebouw van twee scoutinggroepen. Bovendien willen wij nadrukkelijk aangeven dat met het goedkeuren van dit voorstel daar absoluut geen precedentwerking van uit kan gaan. In betere tijden zijn bij de scoutingverenigingen verwachtingen gewekt, die we
 40 graag willen nakomen. Alle andere toekomstige initiatieven moeten iedere keer, apart worden bekeken. Graag een toezegging van het college dat ook het college dit uitgangspunt hanteert. Past het financieren van een clubgebouw met gemeenschapsgeld wel in deze zware tijden? Is het een kerntaak van de overheid? Vragen die direct bij de VVD opkwamen. Het antwoord is ja, want deze activiteiten passen bij onderwijs, educatie en sport. Er kan ook
 45 aansluiting worden gezocht bij het bredeschoolconcept. Wij roepen de scouting dan ook op om aansluiting te zoeken bij het bredeschoolconcept. Het kan een mooie aanvulling zijn bij het gebouw.

We hadden kritische vragen welke zowel door de wethouders als de heer Baart van Sint Joris onderbouwd zijn beantwoord. Zo financiert de gemeente pas als de scoutingclubs zelf
 50 voor het vereiste merendeel hebben gezorgd. Het gebouw wordt ook gebruikt om te dienen als onderdak voor verenigingen van elders. Afsproken wordt dat de financiering deel uitmaakt van het investeringsvolume. Daarnaast zouden we op de twee verenigingen ook vooral een moreel appel willen doen om de deuren van de accommodatie wagenwijd open te zetten voor andere Ridderkerkse verenigingen. Wellicht kan het college dit punt ook
 55 meenemen in de verdere besprekingen over aanvullende afspraken. Op de vraag of het

gebouw ook beschikbaar is op zondagen werd gezegd dat hier de zondagsrust van kracht is. Dat is een antwoord dat de wenkbrauwen doet fronsen. Voor veel inwoners is sporten en recreatie immers ook een vorm van zondagsrust. Het monopolie op zondagsrust behoort immers niet toe aan een kleine groep inwoners. De Fakkel is open, net als bijvoorbeeld de tennisverenigingen. Als Sint Joris en Florence Nightingale duur betaald gemeenschapsgeld terug willen verdienen, zullen zij de ruimte ook op zondag moeten openstellen. De VVD gooit voor de scoutinggroepen geen roet in het eten. Integendeel, we ondersteunen het voorstel van het college.

10 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Van Houcke, D66/GroenLinks.

De heer Van Houcke: Feitelijk spelen een paar honderd leden van de scoutinggroep, hoofdzakelijk kinderen, al jaren in en rond een bouwval. D66/GroenLinks heeft enkele maanden het voortouw genomen om beweging te krijgen in het slepende dossier, waarin werd voorzien in een nieuw, veilig en hygiënisch onderkomen. Grote waardering voor de inzet en het geduld van de vrijwilligers, bestuur en leiding, die verantwoordelijk zijn voor de scouting Sint Joris. Dat gaandeweg ook de groep Florence Nightingale zich bij het initiatief heeft aangesloten, is helemaal fantastisch. Zeker als men weet hoezeer men op eigen autonomie is gesteld. Ook waardering voor het college, de wethouder, die een goed en gedragen voorstel aan de raad doet. We gaan ervan uit dat op dezelfde voortvarende manier eventuele, toekomstige hobbels worden gladgestreken. Niet instemmen met het voorstel zou overigens betekenen dat de gemeente extra verantwoordelijkheid neemt voor de veiligheid, de brandveiligheid en de hygiëne van een bouwvallig onderkomen voor deze c.q. onze kinderen. D66/GroenLinks is voor het voorstel.

25 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Meij, CDA.

De heer Meij: Ook de CDA-fractie heeft zeer warme gevoelens voor de scouting. Als ik een persoonlijke notie mag geven: mijn zoon heeft in het verre verleden ooit op de scouting gezeten, in diezelfde bouwval als waar de scouting nu nog in gehuisvest is. De jongen is goed terechtgekomen. Volgens mij heeft hij daar veel geleerd. Als raadsleden hebben we eens een bezoek gebracht aan het gebouw. In de fractie hebben we het bestuur ontvangen. We vinden dat het bestuur het uitstekend gedaan heeft. De bestuursleden hebben vanuit hun hart, maar tegelijk zakelijk geopereerd. Ze hebben rustig hun tijd afgewacht, ze wachten al jaren. Ze waren vaak aanwezig bij de begrotingsmarkten. Prima. Jullie zijn ook heel matig met het vragen van € 180.000,--. Jullie gaan € 300.000,-- zelf bij elkaar verdienen. Misschien was er meer uit te onderhandelen geweest, maar jullie zeggen hier voor te gaan en dat is prima.

40 **De voorzitter:** Wilt u zich richten tot de voorzitter?

De heer Meij: Ja, sorry. Ik wil de twee scoutingclubs complimenteren, net als het college, nadat hij het verzoek gehonoreerd heeft na een jarenlange prachtige strijd. Ik hoop dat de mensen veel succes hebben in hun nieuwe behuizing.

45 **De voorzitter:** Nog spijtoptanten? Niet. Ik geef het woord aan wethouder Dokter.

Wethouder Dokter: Even een algemene opmerking. Voor een toelichting van het financiële deel verwijs ik u naar mijn collega de heer Vroegindeweyj. Ik neem graag alle complimenten in ontvangst en zal deze direct overgeven aan de scoutinggroepen. Het was heel prettig om met de scoutinggroepen om de tafel te zitten. Ze vragen inderdaad niet het onderste uit de kan. In goed overleg is gekeken of tot een oplossing kon worden gekomen. Het was u, de raad, die ons daartoe de opdracht heeft gegeven. We hebben geprobeerd dat snel met elkaar voor elkaar te krijgen. Er is absoluut geen sprake van precedentwerking voor andere organisaties, want we hebben maar twee

scoutinggroepen in Ridderkerk. Het gaat om twee scoutinggroepen die in oude gebouwen zijn gevestigd.

Ik schrik een beetje van de opmerking van de VVD over de zondagsrust. Het is net of er elke keer een geest uit de fles wordt gehaald. Dat wil ik absoluut niet. Elke vereniging en organisatie weet dat er zondagsrust is in Ridderkerk. Daar is niets aan veranderd, ook niet in de laatste jaren. Er is niets gewijzigd bij het afgeven van vergunningen wat betreft de zondagsrust. Waar nu elke keer die geest vandaan komt met de vraag wat er gebeurt met de zondagsrust? Ik vind het wat vreemd. De vereniging mag de accommodatie verhuren aan een andere vereniging. Er mogen geen bruiloften en partijen worden georganiseerd. Dat is heel duidelijk afgesproken. Als wij vandaag groen licht krijgen dan gaan we zo snel mogelijk met de organisaties aan de tafel zitten om zo snel mogelijk te komen tot nieuwbouw. Natuurlijk moet het financiële verhaal nog aan de orde worden gesteld in de begrotingsbehandeling.

15 **De voorzitter:** De wethouder van de financiën, wethouder Vroegindeweyj.

Wethouder Vroegindeweyj: Het zou zo maar kunnen dat ik in het gebouwtje waar de scouting nu uit wil, voor het eerst leerde dat één plus één twee is. Het was oorspronkelijk een kleuterschooltje. Dan spreek ik over 1950.

20 Het investeringsvolume is oorspronkelijk in het leven geroepen om te voorkomen dat bij de begroting een enorm bedrag aan investeringen op de lijst zou staan, daar we in het meerjarenperspectief rekening hielden met de rente en de afschrijving van die investeringen, om aan het eind van het jaar tot de ontdekking te komen dat we het niet gehaald hadden, dat investeringen doorgeschoven werden. Dat we eigenlijk te veel kapitaallasten in de begroting hadden opgenomen. Er is toen afgesproken om realistisch te zijn en een bedrag te nemen waarvan we op grond van het verleden weten dat het zo ongeveer de jaarlijkse investering is. Dat bedrag wordt gehanteerd als investeringsvolume en in de begroting opgenomen. In deze tijd van vereiste financiële zorgvuldigheid en om te zorgen dat de begroting sluitend is en ook het meerjarenperspectief structureel op orde is, of anders gezegd: dat we aan het

25
30
35

eind van deze collegeperiode een meerjarenbegroting achterlaten die structureel sluit, moeten we een beetje oppassen. Een van de dingen waar we goed op letten is dat we met de investeringen niet boven het investeringsvolume uitstijgen. Dat betekent dat de kapitaalslasten in de toekomst hoger zijn dan we nu hebben opgenomen. Het betekent dat het investeringsvolume twee functies heeft. In de begroting is een geschat bedrag opgenomen, waarvan we denken dat we dat als organisatie aankunnen. Daarmee is direct een budget vastgesteld om financieel niet uit de pas te lopen.

Als de raad het voorliggende voorstel goedkeurt komt de investering van € 180.000,- op de groslijst. Bij de begroting wordt over de groslijst gesproken. Daarin zijn alle investeringen waarover de raad eerder heeft gesproken aan een jaar toebedeeld. De raad kan er dan van alles over zeggen, vinden en vragen.

40 Ik hoop dat ik de vraag hiermee voldoende heb beantwoord.

De voorzitter: Dat gaan we ontdekken. Een tweede, korte termijn, want het kwartier is om. Mevrouw Duman van de PvdA.

45 **Mevrouw Duman:** Wij stemmen in met het voorstel als de investering daadwerkelijk op de groslijst komt.

De voorzitter: Mijnheer Boertje.

50 **De heer Boertje:** Heel kort, voorzitter. De dop van de fles waar de geest uitkomt, is al een beetje opengedraaid. Het beleid is immers enigszins veranderd, wat betreft de zondagsrust. We mogen nu pas om 13.00 uur beginnen met activiteiten. Voorheen mocht dat eerder.

55 **De voorzitter:** Anderen nog? Ja, de heer Kranendonk van SGP. Kort graag, want het

kwartier is om.

De heer Kranendonk: Daarom hebben we ook niet meegedaan aan de eerste termijn. De SGP-fractie kan instemmen met het voorstel en wenst de scoutinggroepen heel veel succes bij het bijeenbrengen van het resterende bedrag. Mocht de SGP kunnen bijdragen aan een sponsoractie, we hebben veel ervaring met sinaasappelacties. Qua kleur kan de VVD daar prima bij aansluiten.

De voorzitter: Dit was een kleuradvies.

De heer Neuschwander van Leefbaar Ridderkerk.

De heer Neuschwander: Dit is een langlopende zaak. We zijn blij dat het vanavond tot een afronding komt. Uiteraard steunen wij het voorstel.

De voorzitter: Wethouder Dokter nog?

Wethouder Dokter: Er is geen ander beleid. Het betreft nog steeds de wet van 1953, de Zondagswet. Daaraan is niets veranderd. Ook de afgelopen anderhalf jaar niet.

De voorzitter: Zal ik het voorstel nog een keer voorlezen, waarna ik kan concluderen dat daarmee met algemene stemmen wordt ingestemd?

Het voorstel luidt: De nieuwbouw van een clubgebouw voor de scoutinggroepen Sint Joris en Florence Nightingale in principe te laten realiseren op de locatie van het voormalige Productiebos achter de Ringdijk in Slikkerveer. Als bijdrage in de kosten voor deze nieuwe accommodatie onder voorwaarden in 2012 een subsidie voor een investeringsbijdrage van maximaal € 180.000,- beschikbaar te stellen en de financiële consequenties hiervan te betrekken bij de begrotingsbehandeling 2012-2015. Dat betekent dat de finale afweging bij de begroting plaatsvindt.

Daar stemt iedereen mee in?

Aldus besloten.

7. Voorstel om een aanvullend krediet van €1.344.800,- beschikbaar te stellen voor de bouw van de sporthal met horecagelegenheid en jeugdvoorziening in de Driehoek Het Zand (raadsvoorstel nummer 82)

De voorzitter: Het voorstel is u nagezonden. Wij hebben met elkaar afgesproken dertig minuten te debatteren. Ik geef allereerst het woord aan de heer Boertje van de VVD.

De heer Boertje: Verzocht wordt om een aanvullend krediet van 1,3 miljoen euro te verstrekken. Het geld is ervoor beschikbaar en de ondergrens van de vrije reserve komt er nog niet door in gevaar. We moeten wel gaan uitkijken dat we de vrije reserves niet volledig gaan opsouperen totdat in 2014 de bodem is bereikt en een volgend college en raad met handen en voeten gebonden zijn.

Een goede multifunctionele sporthal met daarbij een buitensportlocatie die ook toegankelijk is voor ongeorganiseerde vormen van sport is ons veel waard. Vermeldenswaardig is ook de reactie van Stichting Sport en Welzijn, de exploitant van de hal. Sport en Welzijn geeft aan dat de kosten voor exploitatie volledig gedekt kunnen worden met de inkomsten.

Maatschappelijk ondernemen loont dus. Nog een punt ten slotte: Vergeet niet de bewoners van de Erasmuslaan bij het plan te betrekken. Het gaat immers ook om hun directe woon- en leefomgeving.

De voorzitter: Mevrouw Van Gink van de PvdA.

Mevrouw Van Gink: De PvdA zal vanavond instemmen met het voorstel voor een

aanvullend krediet voor de bouw van een sporthal met horecagelegenheid en jeugdvoorziening in Driehoek Het Zand. Vanaf 2008 wordt al gewerkt aan het realiseren hiervan. Dankzij onder andere een enorme investering van Woonvisie in navolging van het winkelcentrum Drievliet is het eindstation in zicht. De fractie van de PvdA is blij met de geplande zorgwoningen en/of de sociale huurappartementen. De bouw van een nieuwe sporthal met horecagelegenheid en jeugdvoorziening zal de wijk Drievliet/Het Zand weer uitstraling geven en, naar wij hopen, de overlast van jongeren inperken.

De voorzitter: De heer Louter, ChristenUnie.

De heer Louter: De ChristenUnie-fractie is positief over voorliggend voorstel. De oorspronkelijke planning was dat de nieuwbouw in 2009 zou worden opgeleverd. Dat wordt iets later, maar we krijgen er wel meer voor terug. De koppeling van de twee wijken op die plek vinden we een goede greep. De combinatie van parkeerruimtegebruik voor zowel winkelend als sportend publiek spreekt ons aan. Er ontstaat één centrum binnen twee wijken. Het blijft veel geld wat er aan uitgegeven wordt en past dat in deze tijd? Wij vinden van wel. Juist nu. Als je het geld hebt en het wordt zinvol aangewend, is het goed dit soort projecten in gang te zetten. We moeten niet alles ontmoedigen door de angst voor recessies. Daar komt bij dat goede sportaccommodaties en het sportief daarin bezig zijn, bijdragen aan het fysieke en geestelijke welbevinden van de Ridderkerkse bewoners. Ik kan het niet nalaten om toch nog een paar bedenkelijke punten te noemen.

Op pagina 2 van het raadsstuk wordt onder 'Alternatief' gesproken over de grote en de kleine variant van de sporthal. Het gaat me niet zozeer om de keuze voor de grote sporthal, want die delen wij. Als je iets doet, moet je het wel goed doen. Het gaat mij meer om het taalgebruik. Het college spreekt over *slechts* € 400.000,-- *besparing* als er voor de kleine variant gekozen zou worden. Het is wel bijna 10% van de totale som. Bij 400.000 euro vind ik het niet juist om dat bedrag met *slechts* te kwalificeren. U doet over aanzienlijk kleinere bedragen, die ook met beweging en sport te maken hebben, een stuk moeilijker.

Wat participatie betreft bij dit project lijkt het er niet op dat een gelukkige volgorde is gekozen. De eerste klachten zijn al binnen. Uit de raadsinformatiebrief maken we op dat alle instanties en burgers nog geïnformeerd en gepeild moeten worden. Was het niet verstandiger geweest dat derden in een vroeger stadium al werden geïnformeerd? Betrek of informeer burgers vroeger bij dit soort plannen. Dit voorkomt wellicht dat er straks weer etages verwijderd of parkeerplaatsen verlegd moeten worden.

Ik had schriftelijk nog een vraag gesteld over de wettelijke afstand die er moet zijn tussen de school en de gymzalen en of deze nieuwe sporthal binnen de afstand valt in relatie tot de Rehobothschool. Ik heb nog geen antwoord gekregen. Dat ligt niet aan de ambtenaar, maar aan het te laat stellen van mijn vraag. Wellicht kan de wethouder de vraag nu wel beantwoorden.

De voorzitter: De heer Smit, SGP.

De heer Smit: De SGP heeft de poging om het Vlietplein aantrekkelijker te maken – om daarmee voor de winkeliers een betere concurrentiepositie te creëren, welke nodig is om het winkelcentrum in stand te kunnen houden – altijd een goede zaak gevonden. In de afgelopen jaren is al veel verbeterd. Een laatste element uit de in 2007 gemaakte afspraken en plannen is het slopen van de oude sporthal en het in de zogenoemde Driehoek Het Zand terugbouwen van een nieuwe sporthal met zorgwoningen. Het eerste is nodig om het Vlietplein meer gezicht naar buiten te geven en het tweede om ondermeer gestalte te geven aan het concept van de woon- en zorgzone, ingeklemd tussen 't Ronde Sant en Reijerheem. Op zichzelf geen probleem, ware het niet dat de kosten op enig moment uit de pan rezen en nu, door een prima samenwerking tussen Woonvisie als uitvoerder en de gemeente, fors zijn teruggedrongen, maar nog altijd veel hoger zijn dan het oorspronkelijk geraamde krediet. Het zich houden aan gemaakte afspraken is een heel belangrijk element, maar het verantwoord besteden van steeds schaarser geld evenzeer. Tegen die achtergrond vraagt de SGP zich af

of de nieuwe sporthal wel moet voldoen aan NOC*NSF-normen. Wat de SGP betreft kan het minder ambitieus. Terecht legt de vereniging van eigenaren van het appartementengebouw Erasmus aan de Zeemanstraat een link tussen de mogelijkheden die de sporthal biedt en mogelijke parkeerproblemen. Bewoners mogen straks niet de dupe worden van het parkeren voor het bezoeken van sportieve evenementen die de schaal van de wijk ver overtreffen. Dat laatste klemt temeer als het raadsvoorstel lijkt te suggereren dat dergelijke grootschalige evenementen nodig zijn om de sporthal te kunnen exploiteren. Graag de toezegging dat dergelijke evenementen niet zullen plaatsvinden. Mede gelet daarop is het voor de SGP ook nog maar de vraag of het niet met een sportzaal minder kan. De heer Louter heeft het zojuist daar ook al over gehad. € 400.000,- minder is niet gering. Bijkomend voordeel van een kleinere uitvoering zou kunnen zijn dat het complex van sportzaal en zorgwoningen misschien veel minder massief vorm gegeven kan worden en dat meer koopwoningen kunnen worden gebouwd. Het lijkt nu op een, in een te klein gebied, neergeploft pompeus gevaarte, zou ik bijna zeggen. Kortom, het voorstel wint absoluut aan kracht als het zowel ruimtelijk als wat betreft de kwaliteitsnormen minder ambitieus wordt vorm gegeven. De SGP loopt niet echt warm voor de plannen, maar constateert tegelijk dat aan Woonvisie wel beloften zijn gedaan. Die moeten worden nagekomen. De SGP stemt dan ook in met het aanvullende krediet als uiterste optie, maar vraagt de wethouder nadrukkelijk toe te zeggen dat hij in de uitvoering nog eens heel goed kijkt naar de mogelijkheden om aan de zojuist genoemde elementen van kritiek tegemoet te komen. Ik noem de aandachtspunten nog even voor het gemak:

- de NOC*NSF-normen;
- een sportzaal minder;
- geen wijkoverstijgende evenementen;
- de massiviteit van de bebouwing.

De voorzitter: De heer Van Houcke, D66/GroenLinks.

De heer Van Houcke: Opnieuw komt er een verzoek aan de raad om een aanvullend krediet beschikbaar te stellen. Ook al zou de realisatie ervan voor Ridderkerk een aanwinst zijn, dan nog is een dergelijk verzoek in deze moeilijke tijden geen aangenaam tijdverdrijf. D66/GroenLinks vindt wel dat Woonvisie een compliment verdient door als maatschappelijk ondernemer toch te proberen zo'n mooi plan alsnog gerealiseerd te krijgen. Het gaat over veel geld. Er moet het nodige worden bezuinigd. Menig Ridderkerker zal de gevolgen daarvan zelf ervaren. We hebben dan nog enkele vragen over dit plan en het gevraagde aanvullende krediet.

Kan de wethouder de spijkerharde garantie geven dat na instemming met dit voorstel er geen nieuwe financiële verrassingen naar de raad komen? Kan de wethouder daarbij ook betrekken de mogelijke gevolgen van de bestemmingsplanwijzigingen en mogelijke planschades? Afhankelijk van het antwoord van de wethouder zal D66/GroenLinks in tweede termijn besluiten of zij instemt met dit plan.

De voorzitter: De heer Ipskamp van Leefbaar Ridderkerk.

De heer Ipskamp: Vanavond wordt van ons een oordeel verwacht over het voorstel Driehoek/Het Zand. Het voorstel komt voort uit de gezamenlijke ambitie van Woonvisie en de gemeente en geeft blijk van vertrouwen in Woonvisie, die eventueel in de gelegenheid wordt gesteld als bouwer van het gehele project op te treden. Men kan zich afvragen of een woningbouwcorporatie de ideale bouwer is van een sporthal met bijbehorende zaken. Tegelijkertijd moet men constateren dat dit goede voorbeeld van samenwerken waar het kan praktisch en financieel voordeel oplevert tijdens de realisatie van het geheel. Daar kan niemand tegen zijn.

De eerste indruk van het plan, mede gelet op de geplande zorgappartementen, is positief. Maar zoals zo vaak; als men wat langer naar het plan kijkt, komen er toch vragen naar

voren. Hoewel de relatie tussen bouwhoogte en afstand op deze zichtlocatie tot omliggende bebouwing gunstig is, komt toch de vraag bij me op: kan het ietsje lager? Ook vraagt men zich af hoe het staat met de eventuele geluidsoverdracht van de sporthal naar de woningen. Iedereen die in een appartement woont, kent het verschijnsel van de klopboormachine die door het gehele complex te horen is. Het irritante geluid van ballen tegen de muur is alom bekend in de gemeente.

Men kan zondermeer verwachten dat het parkeren zal toenemen, zeker bij regionale wedstrijden in de sporthal. Zijn er bij dergelijke wedstrijden voldoende parkeerplaatsen? Voor participatie en communicatie vragen we, net als de ChristenUnie, gezien de ervaringen van de afgelopen tijd, extra aandacht. Beide aspecten dienen met de grootste zorg te worden uitgevoerd. Het voorstel behelst als eerste het aanvullend krediet van ruim 1,3 miljoen euro. Hiermee kunnen wij instemmen. Tevens wordt gevraagd in te stemmen met het plan voor de rijbaanscheiding op de Vlietlaan. Bevordering van de veiligheid van weggebruikers, in welke vorm dan ook, juichen we uiteraard toe. Ten derde wordt de raad gevraagd in te stemmen met de huidige plannen als basis voor het opstellen van een nieuw (postzegel)bestemmingsplan. Hiermee kunnen we alleen instemmen als wordt toegezegd dat bij de verdere uitwerking van de plannen kritisch gekeken wordt naar de bouwhoogte, het aantal parkeervoorzieningen, de geluidsoverdracht van de sporthal naar de woningen en dat de woningen worden getoetst aan de quickscan van Woonkeur.

De voorzitter: De heer Onderdelinden, CDA.

De heer Onderdelinden: Voor ons ligt een al oud, ambitieus voorstel om te komen tot de laatste fase van de gewenste revitalisering van het Vlietplein en omgeving. Ambitieus omdat het om veel, belangrijke en verschillende zaken tegelijk gaat. Wonen, parkeren, sporten, ontspannen, horeca, zorg, voorzieningen en jeugd. In de praktijk blijkt al vele jaren dat als er sprake is van een combinatie van zaken, mensen en functies, de haalbaarheid veel groter wordt. De oude plannen van het vorige college zijn nog steeds springlevend en actueel. Laat daar geen misverstand over bestaan. Het CDA onderschrijft nog steeds de principe-uitkomsten, van toen en van nu. Vanwege de oplopende kosten/investeringen en de bezuinigingsopgave zijn de plannen destijds uitgesteld. Volgens ons was dat terecht. Wat is nu de nieuwe en veranderde situatie? De verwachte investeringen zijn met € 1.344.000,-- toegenomen. De bezuinigingsopgaven zijn groter en nog niet ingevuld. De economische vooruitzichten voor Europa, het land en dus Ridderkerk zijn uiterst somber te noemen. Er is nog steeds sprake van kapitaalvernietiging, vanwege de sloop van een nog niet afgeschreven sporthal.

Op grond van het bovenstaande kan de raad dus eigenlijk maar één besluit nemen. Op basis van de huidige omstandigheden nu niet doen. Maar, voorzitter, mijn tekst gaat nog verder. Ik heb alle raadsinformatiebrieven nog eens gelezen. Dan moeten en kunnen we het ook nog in breder verband bezien. Er is sprake van levensloopgeschikte woningen voor de oudere doelgroep. Er is nabijheid van zorg, ontmoeting en winkelvoorzieningen. Er is sprake van de benodigde sociale huurappartementen, maar ook van grondgebonden woningen. Het plan past binnen de door de raad recent vastgestelde woningbouwstrategie, waarin onder andere gesproken wordt over een gemengd woonmilieu en bewegingsonderwijs voor scholen in de nieuwe sporthal. Woonvisie is bereid om extra te investeren in het bouw- en woonrijp maken. De vrije reserve wordt in dit voorstel voor € 3.257.000,-- aangesproken. We naderen de kritische grens van 20 miljoen euro. Jaarlijks kost het ons circa € 420.000,--, waarvan circa 3 ton uit het te vormen kapitaallastenreserve. Het beleid is om de echte kosten toe te rekenen aan de echte producten en investeringen. In dit voorstel doen we dit nu niet, door ruim 3 miljoen euro uit de vrije reserve te halen, alvorens we de kosten gaan toerekenen. Dit is dus selectief winkelen. Drie vragen:

- Heeft het voorstel effect op het portiek- en appartementenbeleid elders in Ridderkerk? Eerder sprak Woonvisie over latente problemen met betrekking tot portiekflats.
- Welke ramp ontstaat er volgens het college als dit voorstel aan de raad wordt

voorgelegd, tegelijk met de kadernota, met daarin opgenomen de resultanten van de te voeren kerntakendiscussie?

- 5 - Wethouder, vindt u dat de huizenproblematiek en de huidige unieke economische situatie, met alle gevolgen van dien, ook moet worden betrokken bij het voorliggende voorstel?

10 Voorzitter, u heeft gemerkt dat we dit voorstel breed willen bezien. Het kent nogal wat aspecten. We zouden graag willen dat al deze kanten ook in tweede termijn door de verschillende politieke partijen worden belicht.

De voorzitter: Wethouder Stout, aan u het woord.

Wethouder Stout: Ik zal langzaam praten.

15 Dank u voor de positieve reacties. Ik denk dat er een unieke kans ligt om het project te realiseren. Ik wil wat misverstanden wegnemen. Het gaat op dit moment om het voorstel tot het verhogen van het krediet om het plan überhaupt mogelijk te maken. Zaken als architectuur, parkeren, geluidsvoorzieningen en dergelijke komen nog aan de orde. Het plan moet nog verder worden uitgewerkt. Er moet een nieuw bestemmingsplan worden gemaakt. U weet wat dat betekent.

20 Er is gevraagd hoe het staat met de grootte van de sporthal. Er is bewust gekozen voor een driezalige sporthal. Stichting Sport en Welzijn heeft aangegeven dat het de beste variant is om tot exploitatie te brengen. Ik ben het met u eens dat de woorden *slechts € 400.000,-* niet gelukkig gekozen zijn. Het is natuurlijk veel geld. Over de NOC*NSF-normen zijn afspraken gemaakt met Sport en Welzijn. Dat brengt niet meer ambitie met zich mee. De sporthal moet eraan voldoen.

25 D66/GroenLinks complimenteerde Woonvisie. Als ik daaraan mag toevoegen dat ik ook de complimenten wil overbrengen aan onze eigen ambtelijke organisatie. Het is namelijk een samenwerking geweest. Met vereende krachten is geprobeerd het plan mogelijk te maken. Participatie is ook een punt dat aan de orde kwam. Dat is wat lastiger. De gehele bestemmingsplanprocedure en de wijziging van het bestemmingsplan komen nog aan de orde. Formeel komen daar de zienswijze en inspraak aan de orde. Voor het college, maar ook voor Woonvisie was het nodig om groen licht te krijgen van de raad om de plannen verder te kunnen uitwerken. Als het groene licht er niet is, komt het plan weer in de kast te liggen. Dat is de insteek van vanavond.

30 Er zijn hier en daar wat zorgen, met name over de bouwhoogte en de massaliteit. Ik zeg u toe dat als u besluit om tot een hoger krediet te komen, we in ieder geval die zaken zullen meenemen bij de verdere uitontwikkeling van het project en dat we daaraan voldoende aandacht zullen geven.

40 **De voorzitter:** Nog andere collegeleden? Ja, wethouder Vroegindeweyj.

45 **Wethouder Vroegindeweyj:** Ik wil even reageren op het selectief winkelen van het CDA. De heer Onderdelinden heeft helemaal gelijk. Het is selectief winkelen. Het streven is om de lasten toe te rekenen aan het product waar ze bij horen en om zo min mogelijk versluiering in de begroting en de financiële administratie te hebben. Waarom is er in dit geval gekozen voor selectief winkelen? Er lag een schitterend plan van het vorige college. Toen dat plan hier werd gepresenteerd heb ik dat, als lid van de oppositie, ook gezegd. Door wijzigingen in de economische omstandigheden was dat plan niet uitvoerbaar. Dankzij samenwerking tussen allerlei partijen is er nu een mogelijkheid om het plan te realiseren. Niet voor het bedrag dat we toen hadden vastgesteld, maar voor veel minder dan het moment waarop het plan in de ijskast is gezet. Laat je deze kans voorbijgaan en wacht je op betere tijden, of pak je nu de kans? Het college heeft besloten de raad voor te stellen die kans te pakken. Als we dat ten laste doen van de exploitatie, dan wordt een grote druk gelegd op de exploitatie. Er ontstaan problemen rond bezuinigingen. Om die reden heeft het college selectief gekozen voor dekking van die extra kapitaallasten uit de vrije reserve.

De voorzitter: Mijnheer Onderdelinden.

5 **De heer Onderdelinden:** Ik zou willen vragen of wethouder Stout ook alle andere vragen wil beantwoorden. Anders moet ik in tweede termijn al mijn vragen herhalen.

10 Wethouder Vroegindeweyj heeft het over het pakken van een kans. Dat onderschrijf ik, ondanks de tegenargumenten die ik genoemd heb. Daar was mijn selectief winkelen niet op gericht. Mijn vraag over selectief winkelen is deels beantwoord. De wethouder heeft immers gezegd dat de dekking niet ten laste mag worden gebracht van de exploitatie, want dan is er minder ruimte voor overige zaken. Daar ligt mijn vraag. U casht. Dat is uw goed recht. Dat is ook het goede recht van de raad. Als de raad daarvoor zou kiezen, en op de normale wijze, zoals we opgevoed zijn, dan heeft u inderdaad minder ruimte voor andere zaken. Dat is zo. Dat is bij alle zaken zo. Daarom noem ik het selectief. Wat heeft u daartoe bewogen?

15 **Wethouder Vroegindeweyj:** Ik hoop dat ik u dat duidelijk hebt gemaakt. Ik ben het met u eens. Het is selectief. Er is voor gekozen om het zo voor te stellen.

De voorzitter: Tweede termijn? Mijnheer Louter, ChristenUnie.

20 Tweede termijn:

25 **De heer Louter:** Ik wil nog even reageren op het antwoord van de wethouder inzake de participatievolgorde. Hij vertelde dat de bestemmingsplanwijziging nog aan de orde moet komen. Bij dit soort grote projecten is het verstandig om van tevoren de direct betrokkenen, de buurt etc. te informeren dat het project eraan zit te komen en dat men op termijn altijd nog in de gelegenheid worden gesteld om inspraak te plegen. Het zal een hoop gedoe voorkomen.

De voorzitter: Mijnheer Smit.

30 **De heer Smit:** Voorzitter, ik wil graag nog reageren op het betoog van de wethouder voordat we vanavond instemmen met een aanvullend krediet. In het voorstel staan ook nog andere zaken. Het laatste is: in te stemmen met de huidige plannen als basis van een nieuw bestemmingsplan. Om die reden heb ik een aantal aandachtspunten willen meegeven aan het college. Ik zou graag de toezegging krijgen dat die aandachtspunten in het vervolg nadrukkelijk worden betrokken bij de uitvoering van de plannen. De wethouder heeft dat min of meer gezegd betreffende de massiviteit van de bebouwing. Ik ga ervan uit dat het een toezegging is van het college.

35 Ik wil ook graag een toezegging dat geen grootschalige wijkoverstijgende evenementen en alles wat daarmee te maken heeft zullen plaatsvinden in dit gebouw. Dan komen we op het terrein van parkeren, massaliteit en massiviteit. Ik zou graag de toezegging van het college hebben dat dit niet aan de orde zal zijn.

De voorzitter: Mijnheer Van Houcke.

45 **De heer Van Houcke:** Eén ding. Ik heb een vraag gesteld over de spijkerharde garantie dat na instemming met het voorstel er geen nieuwe financiële verrassingen voor de raad komen en daarbij aan te sluiten aan de mogelijke gevolgen van bestemmingsplanwijzigingen en mogelijke planschades. Ik heb daar geen antwoord op gekregen. Ik zou dat antwoord alsnog graag willen hebben.

De voorzitter: De heer Ipskamp.

55 **De heer Ipskamp:** Ik heb de wethouder horen zeggen dat hij bij de verdere uitwerking terugkomt op de door ons aangedragen aandachtspunten. Ik hoorde alleen geen toezegging

over de quickscan van Woonkeur. Deze toezegging zou ik graag nog krijgen.

De voorzitter: Meneer Onderdelinden.

- 5 **De heer Onderdelinden:** Ik ben teleurgesteld in de raad en in het college. Ik heb de raad nadrukkelijk uitgenodigd om op de door mij aangedragen punten te reageren. Ik lokte een debat uit en daar is niemand op in gegaan. Dat vind ik erg jammer. Jammer vind ik dat wethouder Stout in het geheel niet ingaat op mijn gestelde vragen. Ik zal ze uiteraard herhalen, maar dat schiet allemaal niet op.
- 10 De eerste vraag was of het voorstel effect heeft op het portiek- en appartementenbeleid in Ridderkerk. Welke ramp ontstaat er volgens het college als dit voorstel aan de raad wordt voorgelegd tegelijk met de Kadernota, met daarin opgenomen de resultaten van de gevoerde kerntakendiscussie? Volgens mij is dat een heel redelijke vraag. Heeft de huidige, unieke, economische situatie gevolgen op het voorstel? Met andere woorden: dat u de financiële
- 15 positie en de kerntakendiscussie erbij betreft. Dat waren mijn vragen.

De voorzitter: Wethouder Stout.

- 20 **Wethouder Stout:** Ik begin even bij meneer Louter. Natuurlijk willen we goed participeren. In het verleden is er al veel overleg geweest, waaronder wijkoverleg. Het plan is niet nieuw. Het stedenbouwkundig plan dateert van medio 2006. In het grootschalig onderzoek dat is verricht, valt te lezen dat de buurt daarbij betrokken is. Dat wil niet zeggen dat we de participatie goed doen. Het college hecht er waarde aan om een antwoord te krijgen op de vraag of het door kan gaan met de plannen en te zijner tijd aan een nieuw bestemmingsplan
- 25 kan werken. Op de vraag van SGP over de toezegging vind ik het wat lastig om te zeggen dat er geen grootschalige evenementen zullen plaatsvinden. Volgens mij is het de vervanging van de bestaande sporthal. Niet meer en niet minder. We gaan van twee zalen naar drie zalen. Ik denk dat het goed is om daar nog op terug te komen. Ik zal daar nog schriftelijk op reageren.
- 30 De toezegging over de quickscan Woonkeur kan ik doen. Het CDA herhaalde vragen die niet beantwoord zijn. Het ging over portiekflats. Natuurlijk heeft dit effect op de bestaande portiekflats, maar dan wel positief. Wat wij proberen is om een beweging, een doorstroming op gang te brengen. Met de zorgwoningen die Woonvisie voor ogen heeft, zou dat wel eens kunnen gebeuren. Ik zie het niet als concurrentie ten
- 35 opzichte van bestaande portiekflats. Waarschijnlijk komen we daar straks bij het Werkboek ook nog op terug. Mijn collega aan de rechterkant kan meer zeggen over de kerntakendiscussie. De planschadevergoeding loopt synchroon met de nieuwe bestemming die nodig is om dit plan te realiseren. Natuurlijk hoort daar een onderzoek naar planschade bij.
- 40

De voorzitter: Meneer Van Houcke.

- 45 **De heer Van Houcke:** Voorzitter, dat was een vraag die ik tot tweemaal toe heb gesteld. Het gaat me niet om de hoogte van de planschade. Het gaat erom dat als er planschade zou zijn, komt u dan nog een keer bij ons terug? Het kan te maken hebben met het veranderende bestemmingsplan. Zelfs andere mogelijkheden zijn denkbaar dat een wijziging van het bestemmingsplan geld gaat kosten. Ik wil van u garanties hebben dat u dan niet terug komt bij de raad. Heeft u een afspraak gemaakt met Woonvisie over eventuele planschades? Is dat opgenomen in de overeenkomst? Dan zou dat in ieder geval een antwoord kunnen zijn.
- 50

- Wethouder Stout:** Als u akkoord kunt gaan met het voorstel, is het de bedoeling om met Woonvisie een contract te sluiten. We zullen dan in ieder geval dat onderwerp meenemen. De doelstelling is om met de verhoging van dit krediet het plan haalbaar te maken. U heeft het over spijkerharde garanties: ik vind dat lastig. We leven in een lastige tijd, waarin de verkoop van woningen heel moeizaam verloopt. Je kunt niet in de toekomst kijken.
- 55

5 Woonvisie en het college denken dat met een verhoging van dit krediet het plan haalbaar kan worden gemaakt. Daarvoor zullen we alle inspanningen doen. Ik denk niet dat ik keiharde garantie kan geven dat er geen euro bij zal komen. Als het mocht zijn dat er een euro bij moet komen dan wordt dat in ieder geval voorgelegd aan de raad en de raad beslist daarover.

De voorzitter: Wethouder Vroegindeweyj.

10 **Wethouder Vroegindeweyj:** Als ik de vraag van de heer Onderdelinden goed heb begrepen dan maakt hij zich zorgen over de omvang van het krediet en de investering die de gemeente moet doen, terwijl we middenin een uiterst onzekere economische situatie zitten. De gemeente staat er financieel redelijk goed voor. Aan de andere kant naderen we ook wel de grens. Dit is het punt waarop we moeten zeggen dat we nu van de reserves moeten
15 afblijven. Terwijl we proberen de begroting op termijn sluitend te maken en daarvoor een kerntakendiscussie aangaan, om met elkaar te kijken wat nu echt belangrijke taken zijn voor de gemeente, ligt er nu zo'n voorstel voor. Ik snap die bezorgdheid wel en ik deel die ook. Desondanks doet deze mogelijkheid zich nu voor en moeten we nu een beslissing nemen. Die beslissing kan drieledig zijn. Je kunt zeggen:

- We zien er niets in en we doen het niet.
- 20 - We vinden het plan heel mooi, maar we wachten tot we meer zekerheid hebben over de economische situatie en over de uitkomst van de kerntakendiscussie. Dus we zetten het plan weer in de ijskast, met de kans dat het plan over enige tijd nog steeds bestaat.
- Laten we het nu toch maar doen.

25 Die afweging is natuurlijk in het college gemaakt. De uitkomst van die afweging vindt u in het gedane voorstel. Ik hoop van harte dat de raad die keuze deelt.

De voorzitter: De heer Onderdelinden.

30 **De heer Onderdelinden:** Ik begrijp het. Ik respecteer het antwoord. De vraag werd ingegeven door het feit dat we eerder gezegd hebben dat we het niet willen laten opstropen. We hebben het hier niet over een lantaarnpaal. Het gaat over ruim 5 miljoen euro. Dat was de strekking van mijn opmerking.

35 **De voorzitter:** We zijn aan het eind gekomen van het debat. Mijnheer Van Houcke?

De heer Van Houcke: Ik zou graag een stemverklaring afleggen.

40 **De voorzitter:** Dat zou mijn volgende vraag zijn. Heeft er iemand behoefte aan een stemverklaring? Mijnheer Van Houcke.

45 **De heer Van Houcke:** Ik ben met het antwoord van de wethouder niet tevreden. Ik heb de wethouder de deur zien openhouden voor een nieuwe gang naar de raad. Dat vinden we niet aanvaardbaar. Wij stemmen in met dit voorstel, met de duidelijke aantekening dat u voor een vervolgekrediet bij ons niet meer hoeft aan te kloppen.

De voorzitter: Mijnheer Smit.

50 **De heer Smit:** Ik heb zojuist de beantwoording van de wethouder gehoord, waar het ging over grootschalige wijkoverstijgende evenementen. Komt daar nog een antwoord op? Voor ons is dat dermate essentieel, dat we nu instemmen met het aanvullende krediet, maar dat we ervan uitgaan dat er helderheid komt in de door ons gewenste richting bij het opstellen van een bestemmingsplan. Op dat moment zullen we de ultieme afweging maken over het

wel of niet doorgaan van dit plan. Dus akkoord met het aanvullende krediet, maar wat ons betreft met de aantekening dat we ervan uitgaan dat er iets teruggebouwd wordt wat gelijkwaardig is aan wat er nu is; de schaal waarvoor het bedoeld en bestemd is.

5 **De voorzitter:** Mijnheer Onderdelinden.

De heer Onderdelinden: Ik zou bijna zeggen, mijnheer Smit, dat u het bedrag van € 400.000,- niet accordeert. Maar goed, dat moet de voorzitter bepalen.

10 Wij zijn voor het voorstel, maar met inachtneming van de gemaakte opmerkingen. Dat klinkt wat voorspelbaar, maar ik maak de opmerking door te verwijzen naar de brede geuite zorg in mijn eerste en tweede termijn.

15 **De voorzitter:** Dan mag ik concluderen dat het voorstel om extra krediet beschikbaar te stellen met algemene stemmen en de diverse aantekeningen is aangenomen.

8. Rapport van de Rekenkamercommissie 'Onderwijshuisvesting in Ridderkerk' (raadsvoorstel nummer 126)

20 **De voorzitter:** We hebben afgesproken dat het debat maximaal vijftien minuten mag duren. Wie wenst het woord te voeren over het rapport van de Rekenkamercommissie? Allereerst de heer Van der Duijn Schouten van de SGP.

25 **De heer Van der Duijn Schouten:** We zullen proberen om het binnen die vijftien te houden. Wat mij betreft gaat dat lukken. Allereerst willen we de Rekenkamer bedanken voor het gedane onderzoek en het uitgebrachte rapport. We zijn blij dat het college de aanbevelingen, waar relevant, overneemt. Hoewel de Rekenkamer concludeert dat het beleid en de uitvoering doelmatiger kunnen – dat kan altijd beter – zijn we blij met de grote mate van tevredenheid die zowel leraren als leerlingen in het onderzoek laten zien. Blijkbaar is het 'veld' redelijk tot goed te spreken over de onderwijshuisvesting. En daar gaat het wat ons
30 betreft ook om.

De voorzitter: De heer Louter, ChristenUnie.

35 **De heer Louter:** Wij zijn ook content met het Rekenkamerrapport. We zijn ook akkoord met de aanbevelingen die daarin worden gedaan. Het is prettig dat het college die aanbevelingen ook heeft overgenomen. Wij kunnen ons er geheel in vinden.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester van de PvdA.

40 **Mevrouw Ripmeester:** Ook wij danken de Rekenkamercommissie voor het gedegen rapport. Strategisch maatwerk in onderwijshuisvesting is belangrijk en het financiële belang is groot. Formeel heeft de gemeente geen invloed op de plaats van de onderwijshuisvesting. Echter het was en is vaak wel nadrukkelijk het onderwerp van gesprek; recent nog bij het accommodatiebeleid. We herinneren ons ook de lans die het Gemini College heeft gebroken
45 voor samenwerking met het Farelcollege, zodat goed onderwijs met optimaal gebruik van voorzieningen gerealiseerd kan worden. We kijken dan ook uit naar de strategische visie achter de notitie "Leegstand", die eind van het jaar verschijnt. We hebben nog vragen aan het college.

- Hoe voorkomt het college dat het IHP niet tijdig wordt opgesteld en vastgesteld?
- 50 - Op welke termijn ontvangt de raad een nadere invulling van het begrip 'brede school'?

De voorzitter: Mevrouw Fräser van D66/GroenLinks.

Mevrouw Fräser: Ook D66/GroenLinks wil de Rekenkamercommissie bedanken voor het

rapport. We kunnen instemmen met het voorliggende raadsvoorstel. Het enige wat we daar aan zouden willen toevoegen is dat het college voortvarend aan de slag gaat met het uitvoeren van de aanbevelingen en ons regelmatig op de hoogte houdt van de vorderingen.

5 **De voorzitter:** Tot slot de heer Onderdelinden, CDA.

10 **De heer Onderdelinden:** Een kort statement, voorzitter, los van de dank. De kritische opmerkingen op basis van prognoses moeten we betrekken bij de komende discussie over de gevolgen van de leegstand en overcapaciteit. Wij moeten een betere inbedding krijgen van het huidige functioneren van OOGO. De opheffing van de huidige huisvestingsverschillen onderstrepen we. Waarbij ik wel wil opmerken dat niet iedereen kan uitgaan van nieuwe huisvesting. Dat beseffen wij. De verschillen onderling zijn enorm. Het CDA wil meer en tijdiger worden betrokken bij de projecten die niet of langdurig lopen. De Burcht, De Fontein en De Reijer zijn daar drie klassieke voorbeelden van.

15 **De voorzitter:** Wethouder Den Ouden.

20 **Wethouder Den Ouden:** Het is geen rapport of voorstel van het college. Het is een rapport van de Rekenkamer. Het college heeft daar geen oordeel over. Er is iets gezegd over de aanbevelingen. Dat heeft u kunnen lezen. Ik heb vragen opgepikt van de PvdA over IHP en brede school. De evaluatie met betrekking tot de brede school is u recent, ter kennisneming, toegestuurd. Het staat u vrij om die evaluatie op de agenda te zetten. U kunt uitspraken die de raad daaraan zou willen toevoegen aan de orde stellen.

25 Naar aanleiding van wat de Rekenkamercommissie schreef over het IHP is er wellicht sprake van een misverstand. In februari 2010 is een Integraal Accommodatiebeleid door uw raad vastgesteld. Daarin is over het IHP-component voor de komende jaren, dus 2010-2014, geschreven dat het gebaseerd wordt op de jaarlijkse aanvragen die in behandeling worden genomen conform de verordening. Als verdere uitwerking, maar dat is geen IHP in de zin zoals dat voorheen gebruikelijk was, volgt de notitie "Overcapaciteit". Daar zitten de elementen in die alles te maken hebben met huisvesting. Het is niet de vervanger van het Integraal Huisvestingsplan. Het is een aanvulling daarop.

30 Van de heer Onderdelinden hoorde ik een aantal statements en niet zozeer vragen. Als ik dat verkeerd geïnterpreteerd heb, dan hoor ik in tweede termijn wel wat de vragen zijn.

35 **De voorzitter:** Dat heet uitlokken. Ik weet niet of er een tweede termijn komt. Heeft iemand behoefte aan een tweede termijn? Mevrouw Ripmeester, PvdA.

Tweede termijn:

40 **Mevrouw Ripmeester:** De wethouder refereert aan de evaluatie brede school, die we na 72 raadsinformatiebrieven recent ontvangen hebben. Ik heb de evaluatie nog niet compleet doorgenomen, maar dat zal ik zeker doen en alsnog agenderen, zodat we als raad invulling kunnen geven aan het begrip 'brede school'. Gezien het antwoord van de wethouder over het Integraal Huisvestingsplan en de manier waarop dat opgelost is, steun ik de opmerking van het CDA dat we eerder en tijdiger betrokken worden bij langlopende projecten. Ik zou daar graag sneller bij willen aansluiten en over geïnformeerd willen zijn. We steunen ook de opmerking dat er een betere inbedding moet komen van het OOGO, met daarbij aandacht voor het feit dat door iedereen gedeelde werkwijzen worden gebruikt.

50 **De voorzitter:** De heer Smit, SGP.

De heer Smit: Is het mevrouw Ripmeester bekend dat het OOGO een wettelijk instituut is met wettelijk gereguleerde bevoegdheden en verantwoordelijkheden?

55 **Mevrouw Ripmeester:** Ja.

De heer Smit: Dan kan ik uw opmerking niet goed plaatsen. Wat wilt u dan nog precies weten over een inbedding van het OOGO? Waarin moet dat worden ingebed, volgens u? Wat is het probleem dat aan de orde wordt gesteld?

5

Mevrouw Ripmeester: Mijn opmerking sloot aan bij de opmerking van het CDA. Ik heb geen probleem met het OOGO. Ik heb wel een probleem met de informatievoorziening vanuit het OOGO. Ik hoor verschillende geluiden over de werkwijze. De werkwijze stuit op veel onrust en ongenoegen. Daarover zou ik graag een keer willen praten.

10

De voorzitter: Anderen nog? Mijnheer Onderdelinden.

De heer Onderdelinden: De wethouder zei dat het college er natuurlijk geen oordeel over heeft. Mijnheer Den Ouden, er is ook gedaan aan bestuurlijk wederhoor. We zijn bij de verhoren geweest. U heeft er natuurlijk wel een mening over. Die is zelfs zwart op wit gezet. Ik weet dat deze wethouder de notulen woordelijk leest. Ik ga ervan uit dat hij die nog eens goed tot zich neemt en er dan op terugkomt.

15

De voorzitter: Wil de wethouder daar nog op reageren? Zeker. Wethouder Den Ouden.

20

Wethouder Den Ouden: Die toezegging doe ik, mijnheer Onderdelinden. Als de techniek niet gefaald heeft, hoef ik niet op de notulen te wachten, maar kan ik de statements morgen zelfs horen.

25

De voorzitter: Zo kwam er een wonderschoon einde aan het debat over het rapport van de Rekenkamer. We gaan naar agendapunt 9.

9. Voorstel om stortingen in het stimuleringsfonds startersregeling Ridderkerk te beëindigen (raadsvoorstel nummer 119)

30

De voorzitter: Voorafgaand aan de vaststelling is er nog een stemverklaring van de heer Kok.

De heer Kok: De SGP-fractie kan uit oogpunt van de toename van financiële risico's en in het kader van bezuinigingen het beëindigen van deze regeling wel begrijpen. Echter, nu de woningmarkt op slot zit en de doorstroming juist op gang moet komen bij starters, komt deze beëindiging op een uitermate slecht moment. Temeer daar Barendrecht deze aantrekkelijke regeling voor starters nog wel kent. Dit maakt onze concurrentiepositie niet sterker. De SGP roept het college daarom op om er bij Barendrecht op aan te dringen deze regeling ook af te schaffen, zodat er weer sprake is van een gelijk speelveld, vanuit het oogpunt van volkshuisvesting.

35

40

De voorzitter: Willen andere raadsleden nog een stemverklaring afleggen? Nee, dan is het voorstel aldus vastgesteld.

45

10. Voorstel om de beleidsnotitie Arbeidsmarkt Albrandswaard en Ridderkerk 2011-2014 vast te stellen (raadsvoorstel nummer 125)

De voorzitter: Stemverklaringen? De heer Van der Spoel van de VVD.

50

De heer Van der Spoel: In het kwaliteitskader worden de ambities benoemd. Het college heeft aangegeven deze niet te willen opnemen als prestatie-indicatoren in de begroting. Dat vinden wij vreemd, omdat het college dat bij de schuldhulpverlening wel gedaan heeft. De VVD betreurt deze, door de heer Onderdelinden eerder genoemde, selectiviteit. Het wekt de schijn dat het in dit geval een papieren ambitie is en papier is geduldig. Met inachtneming

55

van deze opmerking zal de VVD instemmen met het voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Ripmeester, PvdA.

5 **Mevrouw Ripmeester:** Gezien onze vragen en opmerkingen, ook vandaag weer, met
betrekking tot het bestuursakkoord, weet u dat we zeer sceptisch staan tegenover de Wet
werken naar vermogen. De Wet werken naar vermogen maakt het mogelijk om minder dan
het minimumloon te gaan verdienen en een versnelde toestroom naar de WWB.
Onderliggende notitie is een opmaat naar deze wet, waar het college in juni nog tegen was.
10 Een tweede reden om tegen te stemmen is een lokaal punt. Het voorgestelde nieuwe BAR-
beleid is dat mensen uit Albrandswaard naar Ridderkerk moeten komen omdat het
makkelijker is voor de klantmanagers. Dat lijkt ons niet de goede BAR-norm, in deze tijd van
vergaande en versnelde samenwerking. Andersom waren we er ook fel tegenstander van
geweest. Derde reden: bij 2.4 wordt verwezen naar 3.3. Dat is er niet en er wordt vervolgd
15 met ambtelijke proza. Het is een mysterie wat daar wordt besloten.
Kortom: wij zijn tegen.

De voorzitter: Nog een stemverklaring? Niet, dan is deze notitie vastgesteld, met drie
stemmen van de PvdA tegen.

20

11. Voorstel om de projecten in het Werkboek woningbouwstrategie uit te (laten) voeren volgens de per project aangegeven planning en uitgangspunten (raadsvoorstel nummer 120)

25 **De voorzitter:** We hebben afgesproken een uur uit te trekken voor de behandeling van dit
voorstel. De heer Van Houcke krijgt als eerste het woord over dit onderwerp. Hij heeft een
amendement ingediend.

30 **De heer Van Houcke:** Bijna 1600 nieuwe woningen tot 2020. D66/GroenLinks is blij dat het
college de raad een eerste uitwerking van de woningbouwstrategie, dit werkboek, aanbiedt.
Het kan voor de raad een nuttig en handzaam spoorboekje blijken. Met de inleidende
hoofdstukken kunnen we in het algemeen goed uit de voeten. Tot op zekere hoogte is er wel
rekening mee gehouden dat er meer eengezinswoningen voor jongeren en jonge gezinnen
moeten worden gebouwd en minder, vooral dure, appartementen. Wat ons betreft is dat niet
35 genoeg. Nog altijd worden er tot 2020 meer appartementen gebouwd dan
eengezinswoningen. We menen zelfs, zo nu en dan, nog oude reflexen van het falende
doorstroombeleid in het werkboek te bespeuren. Zo is de aanbeveling van de
Rekenkamercommissie om meer koopeengezinswoningen te bouwen in dit werkboek
opgewaarderd tot luxere eengezinswoningen. Waarom? Het begrip luxere hebben wij in dit
40 verband niet kunnen vinden in het rapport. We houden het dan maar op een ongelukkige
interpretatie. Het raakt wel de kern van de raadsbesluiten van januari jl. en dat is dat
jongeren en jonge gezinnen Ridderkerk de afgelopen jaren hebben verlaten omdat ze geen
geschikte woning konden vinden. Wij dienen daarom een motie in, waarin we de wethouder
vragen om de locaties nog eens grondig tegen het licht te houden en om te bekijken of en
45 hoe dat aantal beoogde eengezinswoningen kan worden verhoogd en het aantal
appartementen navenant verlaagd en daarover binnen vier maanden met conclusies bij de
raad terug te komen.

Dan het Schramterrein. Vorig jaar heeft de ontwikkelaar van de Schramlocatie de raad
geïnformeerd over de manier waarop hij het gebied intensief wil bebouwen. 231 woningen
50 waarvan er hooguit 60 het predicaat eengezinswoning verdienen. Daarbij horen ook enkele
hoge appartemententorens, die hier stedenbouwkundig en landschappelijk ongewenst zijn.
Zo heeft men vrij zicht op onze Ridderkerkse parel, Het Huys Ten Donck. Wat erger is:
omgekeerd heeft men dat ook vanuit Het Huys Ten Donck op deze woontorens.
De reacties van de raad op deze presentatie eerder dit jaar waren overwegend negatief.
55 Daarom dienen we een tweede motie in om, specifiek voor het Schramterrein, een uiterste

inspanning te vragen om ervoor te zorgen dat er minder appartementen worden gebouwd, dat er geen appartementstorens worden gerealiseerd en dat er alsnog meer eengezinswoningen kunnen worden gebouwd.

- 5 Er wordt ons vanavond gevraagd beslissingen te nemen over de inhoud van het werkboek. De fractie van D66/GroenLinks weet alleen niet zo goed wat we gaan besluiten. Ik geef een aantal voorbeelden.
- 10 Wat is bijvoorbeeld de status van de plannen van Woonvisie? Er is nog geen convenant en toch vraagt u de raad in te stemmen met plannen van Woonvisie, zonder dat er een relatie wordt gelegd met de woningbouwstrategie. We treffen in hetzelfde werkboek twee verschillende invullingen aan van locatie Het Zand. Over welke nemen we een besluit? Van de Fresiastraat wordt gemeld dat dit plan al in voorbereiding was voordat de
- 15 woningbouwstrategie was vastgesteld. Toch maakte het geen deel uit van de locaties van de vorige door de raad vastgestelde woningbouwlocaties. Wel wordt gemeld dat het betreffende bestemmingsplan in 2007 door de raad is vastgesteld. Is het doen vaststellen van een bestemmingsplan straks de escape om toevallig voorbijkomende locaties buiten het reguliere traject toch te realiseren? Ook het appartementengebouw aan de Van Hoornestraat stond niet in het oude plan en is niet vooroverlegd met de raad, maar is desalniettemin al geruime tijd in procedure.
- 20 In bijlage 5 worden mogelijke nieuwe woningbouwlocaties na 2020 genoemd, inclusief het aantal te bouwen woningen. Betekent het volgen van het collegevoorstel dat we daarover impliciet een besluit nemen? Wat is daarvan de betekenis?

25 Wij vinden het werkboek een belangrijk en serieus te nemen document. De locaties zijn wat ons betreft akkoord. De beschrijvingen daarvan; we nemen er welwillend kennis van, maar dat betekent niet dat de raad de komende jaren geen inbreng meer zou kunnen of willen hebben in de verdere ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente en de uiteindelijke invulling van de genoemde locaties. Door de huidige onzekere economische omstandigheden kan ook de situatie op de woningmarkt binnen korte tijd drastisch veranderen. Dit zou ook

30 ingrijpende gevolgen kunnen hebben voor de uitvoering van het woningbouwbeleid. Het ligt voor de hand dat de raad daarin – zeker als de situatie zich wijzigt – geen volgende maar een leidende rol wenst te vervullen. Dit geldt temeer daar woningbouw naast de ruimtelijke ook sociale en economische effecten heeft op de rest van de gemeente.

35 Voor alle duidelijkheid: D66/GroenLinks wil niet dat de raad op de stoel van het college gaat zitten en evenmin dat die zich gaat bezighouden met allerlei bijkomstigheden. Daar is de raad niet voor. Wel om de vinger aan de pols te houden, zo nodig bij te sturen en te controleren of het gevoerde collegebeleid past binnen de gestelde kaders.

40 Wij hebben het collegevoorstel bij de aanbieding van het werkboek daarom geamendeerd en ik dien daarom hierbij, mede namens de PvdA-fractie een amendement in, waarin deze elementen zijn opgenomen.

45 Om aan te geven dat wij dit uiterst serieus menen, geef ik nu al aan dat wij een korte schorsing overwegen als in eerste termijn zal blijken dat er onduidelijkheid blijft bestaan over deze kwestie. Wethouder, zie het amendement vooral als een uitdaging om de raad tegemoet te komen. We willen immers allemaal graag dezelfde kant op. Voor het overige zijn we ingenomen met de aanbieding van dit werkboek aan de raad door het college c.q. de wethouder. Het zal nog vele jaren een belangrijke functie kunnen vervullen. Wat ons betreft, anders dan in de vorige versie uit 2002, duidelijk en onomstreden.

50 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Meij, CDA.

55 **De heer Meij:** Ik wil beginnen om mijn complimenten uit te spreken voor het Werkboek woningbouwstrategie. Het is zeer informatief en het geeft een duidelijk overzicht van de ontwikkelingen in de woningbouw tot 2020. De CDA-fractie is het in grote lijnen eens met de in bijlage 1 weergegeven voorraadontwikkeling. We gaan akkoord met de genoemde bouwlocaties en de richting van de woningvoorraadontwikkelingen. We willen wel

benadrukken dat we ervan uitgaan dat we als raad per project nog 'ja' of 'nee' kunnen zeggen tegen de voorgestelde uitwerking van de voorstellen. Is er bij de woningbouwstrategie rekening gehouden met de recent door de stadsregio vastgestelde gebiedsverkenning "Rivierenland"? Dit geldt met name voor de bouwlocaties aan de Maas.

5 De CDA-fractie zou graag zien dat de rivieroever een aantrekkelijke omgeving worden voor alle inwoners van Ridderkerk. Denk aan wandelpromenades en andere leisureactiviteiten. Die activiteiten hebben de toekomst. Nu staat Ridderkerk voor een groot 'met de rug' naar de rivier. Gezien de grote financiële crisis vragen we ons af hoe reëel de aantallen te bouwen woningen nu echt zijn. Landelijk gaan bouwplannen niet door en de waarde van de grond wordt in boekwaarde verlaagd. De woningmarkt ligt al een paar jaar op zijn gat. Apeldoorn is 10 voor 68 miljoen euro het schip ingegaan en heeft slechts 7 miljoen euro in de gemeentelijke reserves zitten. Volgens een recent onderzoek van Deloitte Real Estate kunnen alle gemeenten in Nederland op een gezamenlijk verlies rekenen van bijna 3 miljard euro op niet verkochte grond of lagere winsten. Wethouder, bent u niet bang dat er ook in Ridderkerk 15 gebouwd wordt voor leegstand? Moeten de bouwplannen niet worden aangepast of vertraagd? Graag een reactie.

Voor het CDA gelden ten aanzien van de woningbouwplannen de volgende uitgangspunten:

- Er moeten voldoende sociale woningen beschikbaar blijven voor de primaire doelgroep, die daarop aangewezen is.
- 20 - Er moeten voor ouderen, die hun koophuis verkocht hebben, voldoende geschikte huurwoningen beschikbaar komen. Dit is een belangrijke wens van de ACOR (Adviescommissie Ouderenbeleid Ridderkerk) en die ondersteunen wij van harte.
- Er moeten binnen de smalle marges voldoende eengezinswoningen worden gebouwd om te kunnen voldoen aan de vraag van jonge gezinnen.
- 25 Dit zijn de drie uitgangspunten waarop wij straks alle projecten zullen beoordelen.

De lessen die we geleerd hebben van de vorige herstructureringsprojecten zoals bij Slikkerveer Zuidoost moeten we nu in praktijk brengen. Er worden in de komende jaren door Woonvisie 1400 tot 1600 huurwoningen gesloopt, in het kader van het strategisch 30 voorraadbeleid. Dat blijkt noodzakelijk om een gevarieerd woningaanbod in Ridderkerk in stand te houden. Het is een ingrijpend en emotioneel proces. Openheid en een luisterend oor zijn daarbij onontbeerlijk.

Ten aanzien van de twee moties en het amendement kunnen we zeggen dat we motie 1 35 kunnen overnemen. Betreffende motie 2 willen we eerst de reactie van de wethouder afwachten. We kunnen ons voorstellen dat op zo'n dure locatie met zoveel investeringen om de grond te saneren ook geld verdiend moet worden. We zijn ook akkoord met het amendement.

40 Ik wil op deze plaats de heer Van Houcke zeer bedanken voor zijn bijdrage in de afgelopen tien jaar. Zijn inbreng heeft de kwaliteit van de raadsdebatten op een hoger plan gebracht. U heeft het authentieke GroenLinksverhaal op een welsprekende en duidelijke manier naar voren gebracht. Soms een tikkeltje elitair, maar altijd met veel deskundigheid en het hart op de goede plaats. Met uw vertrek verliest de raad veel kwaliteit en ervaring. Ik zal u 45 persoonlijk zeker gaan missen. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Neuschwander, Leefbaar Ridderkerk.

50 **De heer Neuschwander:** Ik wil eigenlijk een moment stilte voor deze prachtige woorden. Ik sluit me daar graag bij aan.

De voorzitter: Nee, dat gaan we niet doen. We gaan gewoon door.

De heer Neuschwander: Ik ga verder.

Voorzitter, op 27 januari dit jaar heeft de raad van Ridderkerk de woningbouwstrategie vastgesteld. Op initiatief van D66/GroenLinks, SGP en Leefbaar Ridderkerk – ik meen ook dat er een soortgelijke motie lag van het CDA – is toen de wens uitgesproken dat het college alle mogelijke woningbouwlocaties inzichtelijk zou maken. Dit is middels een amendement mogelijk gemaakt en voor ons ligt het zogenaamde Werkboek woningbouwstrategie. Wij zijn blij met dit belangrijke document. Dit document kan worden gezien als een startpunt van de discussie over talloze woningbouwlocaties, die deels of misschien volledig ontwikkeld zullen gaan worden in de komende tien jaar. In de aanloop naar de behandeling van vanavond zijn er veel reacties geweest over de status van dit stuk.

Voorzitter, naar onze mening laat dit voorstel niets aan duidelijkheid te wensen over. Dit werkboek is een momentopname. Het college zal telkens bij nieuwe ontwikkelingen de raad een maatwerkvoorstel voorleggen. Grote of kleine wijzigingen; de raad wordt hierover geïnformeerd. Het mag duidelijk zijn dat ook het beleid van Woonvisie in deze discussie betrokken dient te worden, net als voorgaande jaren. Conform het voorstel zou het ook hier onze wens zijn dat het uitgewerkte voorstel van Woonvisie voor de komende jaren in de vorm van een convenant ter goedkeuring aan de raad wordt voorgelegd. Dat maakt de afspraken transparant en voorkomt onduidelijkheden. Inderdaad, mijnheer Van Houcke, dit is een belangrijk document. Zeker gezien de huidige onzekere economische omstandigheden kan de woningmarkt drastisch veranderen. Daarom is dit dynamische document van zoveel waarde. Aan de voorkant beleid maken en de uitgewerkte voorstellen in een later stadium op actualiteit en uitgangspunten beoordelen. Duidelijker kan ik het niet zeggen.

Dan, voorzitter, willen we nu ingaan op een aantal locaties. Eerder hebben wij onze zorg uitgesproken over de Schramlocatie. De eerder dit jaar aan ons gepresenteerde plannen maakten ons niet enthousiast en liggen niet in de lijn van hoe Leefbaar Ridderkerk de invulling van dit gebied zou willen zien. Wij realiseren ons dat dit een lastig project is, vanwege de financiële haalbaarheid. Daarom geven wij de wethouder graag mee dat het belang van eengezinswoningen voor ons prioriteit is. Hoogbouw en appartementen komen hierbij op de laatste plaats. Uiteraard, alles binnen de gestelde randvoorwaarden. Door D66/GroenLinks is hierover een motie ingediend. Hierover meer in de tweede termijn.

Dan de Graaf van Hoornestraat. De raad heeft in september en oktober vorig jaar hierover een duidelijk standpunt ingenomen. Snelle besluitvorming was toen de insteek. De reactie van omwonenden heeft ons doen besluiten om het college de mogelijkheid te bieden om met de ontwikkelaar nogmaals om de tafel te gaan zitten. Leefbaar Ridderkerk is een groot voorstander van een integraal plan, dat door alle partijen gedragen wordt. Dus door én omwonenden en het schoolbestuur. Een dergelijk project bouw je voor een langere periode. Zorgvuldigheid is daarom uiterst belangrijk, maar ook draagvlak bij de omwonenden. Dit project wordt wel midden in hun leefomgeving gerealiseerd. Dat draagvlak heeft het bestaande schetsplan niet. Daarom gaan ook wij voor een ultieme poging om tot een integraal plan te komen. De insteek is hierbij dat de hoogte van de gebouwen wordt aangepast. Het mag niet zo zijn dat dit plan de procesgang verder vertraagt. Naar de directie van De Reijer en Sport en Welzijn hebben wij als raad een duidelijke toezegging gedaan. We geven u daarvoor zes weken. Leefbaar Ridderkerk is mede-indiener van de motie die door de SGP is opgesteld.

Dan de locatie die u noemt: Het Zand overig. Het college vraagt daarover in te stemmen met de stedenbouwkundige hoofdopzet. Die opmerking vinden wij te vrijblijvend. Er zijn bij dit project al in 2002 schetsbouwtekeningen gepresenteerd aan omwonenden. Op basis van die tekeningen zijn toezeggingen gedaan die afwijken van de huidige schetsen. De locatie is een belangrijke woningbouwlocatie, die veel woningen gaat opleveren. Daarom is zorgvuldigheid vanaf het begin gewenst. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de groene strook tussen de nieuw te bouwen woningen en de huizen aan de dijk. De sloot zou verlegd worden en er zijn zelfs toezeggingen gedaan aan bewoners waarvan de achtertuin grenst aan het nieuw te

ontwikkelen gebied, dat er een mogelijkheid zou zijn om die grond aan te kopen. Bovendien zijn er nieuwe huizen getekend in het lint van de dijk, zonder dat hierover is gesproken met omwonenden. Dit zijn grote afwijkingen ten opzichte van eerdere afspraken. U begrijpt dat wij hier niet willen wachten tot het bestemmingsplan ter vaststelling wordt aangeboden. We
 5 willen graag de toezegging van de wethouder dat voor dit gebied opnieuw een bewonersavond georganiseerd wordt om deze nieuwe ideeën ook onder de aandacht te brengen van de omwonenden. De gemeenteraad zal vervolgens de definitieve schetsplannen ter goedkeuring voorgelegd moeten krijgen.

Dan voorzitter, een algemene opmerking over de mogelijke herstructureringslocaties aan het
 10 adres van Woonvisie. Tijdens de stakeholdersbijeenkomst heeft Woonvisie aangegeven dat hier de komende jaren de draad weer wordt opgepakt. Zeker gezien de ervaringen met Slikkerveer Zuidoost hierbij de nadrukkelijke opmerking dat de raad ook bij dit proces uitvoerig en vroegtijdig geïnformeerd wil worden. Wij realiseren ons, wethouder, dat dit verzoek via u bij Woonvisie neergelegd moet worden, maar u begrijpt dat wij hier zeer aan hechten. De impact van sloop en verhuizing is groot. Bewoners hebben het recht om hierover vroegtijdig geïnformeerd te worden.

Eerder maakte ik de opmerking dat er vanwege de economische situatie nogal wat risico's vastzitten aan de ontwikkeling van bepaalde woningbouwlocaties. Onze fractie realiseert zich dat wij hierop niet altijd invloed hebben. Toch noem ik nog een paar punten van zorg.

20 Locatie Waterland in Bolnes, waar nog talloze luxe vrijstaande huizen en twee-onder-een-kapwoningen te koop staan tegen prijzen waartegen momenteel niet tot koop wordt overgegaan. Dat baart ons grote zorgen. Het Bordes in Bolnes is een tweede voorbeeld. Ook de appartementen in de toekomstige torenflat De Drie Rivieren vallen onder deze noemer.

25 Dat is ook de rode draad door ons betoog van vanavond. Ons enthousiasme over de bouwplannen wordt deels overschaduwed door de negatieve ontwikkelingen op de woningbouwmarkt. Wij, als gemeente, kunnen grootse plannen hebben, maar als uit de realiteit blijkt dat alles volkomen op slot zit, dan leidt dit wel tot risico's voor gemeente, woningbouwcorporatie en projectontwikkelaars. Wethouder, houdt u hier de vinger aan de
 30 pols en informeer de raad waar nodig.

Afsluitend, wethouder, met dit werkboek zijn we op de goede weg. Het zal de komende jaren nog vele malen aangehaald worden. U begrijpt dat we de uitgewerkte voorstellen, in welke vorm dan ook, met veel belangstelling tegemoet zien.

35 **Voorzitter:** De heer Boertje, VVD.

De heer Boertje: In de commissie gaf wethouder Stout aan dat wanneer we goedkeuring geven aan het voorstel de raad niet wordt vastgepind op de inhoud van het werkboek. Wel wordt om een commitment van de raad gevraagd om de woningbouwopgave tot 2020 vast te
 40 stellen. Verder is het stuk vooral bedoeld om richting te geven. Het werkboek is een dynamisch stuk en bij voorkeur bedoeld om in een ringband op te bergen, zodat stukken kunnen worden gewijzigd of verwijderd. Als de wethouder alsnog deze toezegging kan doen, prima. Het werkboek geeft invulling aan het Ridderkerkse woonwensenonderzoek. De daling van de sociale woningvoorraad wordt door de VVD al vele jaren bepleit, omdat het invulling geeft aan de Ridderkerkse behoefte. Wij willen geen Rotterdamse situatie, waarin de
 45 'Rotterdamwet' is aangenomen juist om problemen in wijken met een te grote concentratie aan sociale woningen aan te pakken. Je moet voor alle sectoren bouwen. Het uitgangspunt voor woningbouw is ook rekening houden met de algehele omgeving. Bouwen is meer dan stenen.

50 De VVD is ook verheugd te constateren dat inmiddels alle collega-raadsleden inzien dat moet worden gebouwd op doorstroming, zodat er kansen komen voor alle doelgroepen. Voor jong en oud, voor inwoners zonder en met een beperking, starters enzovoorts en zodat we op korte termijn komen tot de in de structuurvisie al genoemde gewenste bevolkingsopbouw.
 55

De nadruk ligt op kwalitatieve groei en vitale wijken. Waar in het verleden bij ruimtelijke ordening projecten te veel werd gekeken naar losstaande, afzonderlijke projecten was de conclusie van het woonwensenonderzoek dat we moeten focussen op samenhang, zonder het belang van de afzonderlijke wijken uit het oog te verliezen. Het werkboek geeft

5 hieraan nadere invulling. De VVD geeft bij dezen goedkeuring aan het voorstel. Wat betreft de moties en het amendement: De motie van SGP, we zijn mede-indiener, dus voor. Het amendement idem dito. Van de motie 'eengezinswoningen' zijn we ook mede-indiener.

10 **De voorzitter:** Mevrouw Van Gink, PvdA.

Mevrouw Van Gink: De PvdA voelt er niets voor om de projecten in het werkboek op dit moment voor de komende jaren vast te stellen. Vandaar ook het amendement met D66/GroenLinks. De kaders zijn al vastgesteld bij de woningbouwstrategie. Er valt nu dus

15 niets vast te stellen. Wij verwachten dan ook dat het college per project naar de raad komt. Het werkboek ervaren wij als waardevolle informatie. Echter, niet meer dan dat. Dan nog een vraag aan de wethouder. Er liggen een aantal moties voor. In de commissie Samen Wonen heeft de wethouder verteld dat het werkboek dynamisch is. Dit betekent dat niet met dit

20 werkboek alle afspraken zijn vastgelegd. Procedureel zou ik graag willen weten hoe de moties, die vanavond worden ingediend, zich verhouden tot deze uitspraak. Je stelt dat iets niet is vastgelegd, maar je gaat er wel moties over indienen. Ik wil graag een nadere toelichting.

De voorzitter: Ik neem aan dat u die vraag stelt aan de indieners van de moties?

25 **Mevrouw Van Gink:** Er zit een procedure achter. Ik zou er graag een procedureafspraken over willen maken. Je hebt een werkboek. Daar ben je mee bezig. Je zegt dat het dynamisch is. Er kunnen dus veranderingen in plaatsvinden. Aan de andere kant gaan we over bepaalde projecten al moties indienen.

30 **De voorzitter:** Ik had uw stelling wel begrepen, maar de vraag is aan u: aan wie stelt u die vraag?

Mevrouw Van Gink: Laten we de vraag zowel aan het college als aan de indieners van de

35 moties stellen.

De voorzitter: Het college gaat over zijn eigen antwoorden, net als de indieners van de moties, zullen we maar zeggen. We kijken waar het op uitkomt. De heer Kok, SGP.

40 **De heer Kok:** Het uitvoeringsprogramma van de in januari jl. vastgestelde woningbouwstrategie ligt thans voor. De uitwerking van de toen gegeven kaders is nu weergegeven in een compleet programma per wijk. Heel interessant is te vernemen wat de plannen van dit college zijn en hoe verwacht wordt dat de woningvoorraadontwikkeling 2010-

45 2020 zich zal gaan ontwikkelen. Tijdens de behandeling van de woningbouwstrategie in januari jl. is geconstateerd dat de bevolkingsopbouw meer en meer uit balans raakt en dat het de verwachting is dat bij ongewijzigd beleid, de vergrijzing tot 2025 verder zal toenemen. Op bladzijde 7 van het werkboek wordt aangegeven dat het bouwen van eengezinswoningen de hoogste prioriteit krijgt. Een groot deel daarvan moet beschikbaar en bereikbaar zijn voor

50 jongeren en jonge gezinnen. Dat is ook een uitdrukkelijke wens van de SGP. Echter, zoals bekend zijn de ontwikkellocaties in Ridderkerk beperkt. Daarom moeten we ook in alle nuchterheid constateren dat we het tij hiermee niet volledig keren. Omdat in het voorliggende werkboek veel bestaand beleid wordt gedefinieerd willen we er bij het college op aandringen om nogmaals kritisch naar deze bestaande plannen te kijken. De SGP wil de wethouder

55 vragen om het gesprek aan te gaan met de ontwikkelaars om toch vooral, als het enigszins

5 mogelijk is, in te steken op het bouwen van betaalbare eengezinswoningen in plaats van dure appartementen, waar thans een overschot aan is. De SGP doet hier in het bijzonder op de ontwikkeling van de locatie De Drie Rivieren in Slikkerveer, waar nu nog de mogelijkheid wordt geboden om maximaal 178 woningen te bouwen, waarvan maar liefst 128 luxe appartementen.

10 De plannen van Woonvisie om een deel van de woningvoorraad te verkopen, omarmen wij. De zittende huurder de mogelijkheid tot aankoop bieden en bij migratie de huurwoningen op de markt aanbieden, dat juicht de SGP toe. Wij zijn van mening dat dit de leefbaarheid van de wijk vergroot en de negatieve trend van wegtrekkende jonge gezinnen naar omliggende gemeenten zal tegengaan. De thans aanwezig mismatch van vraag en aanbod in de woningmarkt kan met deze maatregel doorbroken worden. De gewenste verhuisketen komt daarmee op gang en zodoende komt de woningmarkt hopelijk weer in beweging.

15 Woonvisie staat verder voor een aanzienlijke opgave. Tussen 2015 en 2020 komen er tussen 1250 en 1400 woningen in aanmerking voor herontwikkeling. Het convenant om welke woningen het precies zal gaan, komt eind dit jaar naar de raad. Helder is dat de impact voor betrokken bewoners bij een herstructureringsproces erg groot is. Dat is heel duidelijk gebleken tijdens het herstructureringsproces in Slikkerveer Zuidoost. De thans aanwezige procesomschrijving voor toekomstige herstructureringsprocessen moet hiervoor

20 als leidraad gaan dienen. De SGP wil dan ook passief en actief geïnformeerd worden, zodat we kunnen nagaan of deze processtappen op de juiste wijze zijn gezet.

25 Wat betreft de ontwikkeling van de Van Hoornestraat-Reijerweg het volgende. Op 23 augustus jl. heeft het college een principebesluit genomen voor het wijzigingsplan dat het doel heeft een appartementengebouw van dertig appartementen in zes woonlagen mogelijk te maken. Tijdens de bijeenkomst voor omwonenden op 30 maart dit jaar is een nieuw voorstel gepresenteerd om het plan aan te passen, zodanig dat de zesde woonlaag vervalft, de vijfde verdieping terugliggend wordt geplaatst en de entree van de parkeergarage wordt verplaatst naar de Prinsenstraat. Zowel het eerste als het gewijzigde plan blijkt niet te

30 kunnen rekenen op een breed draagvlak onder direct omwonenden. Vooral voor de bewoners van de Van Hoornestraat heeft dit plan veel negatieve gevolgen voor zonlicht en privacy. Vandaar dat de SGP het college middels een motie oproept om een laatste ultieme poging te doen om toch tot een integraal plan te komen voor dit gebied, begrensd door Van Hoornestraat-Reijerweg-Prinsenstraat, wat op een zo breed mogelijk draagvlak kan rekenen.

35 Deze motie wordt mede ingediend door de fracties van VVD en Leefbaar Ridderkerk.

De gevolgen van vergrijzing scheppen ook verplichtingen naar onze oudere inwoners. Vandaar ook dat de ontwikkelingen in en rond de Riederborgh de SGP-fractie erg aanspreken. Tijdens een werkbezoek van de SGP aan de Riederborgh in maart dit jaar deed

40 de directeur van deze zorginstelling de suggestie om het eerste appartementencomplex vanaf de verbindingswegbrug aan het Goudenregenplantsoen letterlijk en/of figuurlijk mee te verbinden met de Riederborgh, zodat voor hen zorg dichterbij het wonen komt, ingegeven door het feit dat in dit huurcomplex al veel senioren woonachtig zijn. Zo zouden er meer levensloopgerichte woningen nabij zorg- en ontmoetingsvoorzieningen kunnen komen. De

45 SGP vindt dit het onderzoeken waard en wil dan ook de wethouder vragen om het initiatief te nemen om samen met de directeuren van Woonvisie en Riederborgh deze mogelijkheden te onderzoeken. Graag een toezegging op dit punt van de wethouder.

50 Tot slot, voorzitter, op bladzijde 27, onder punt 9 wordt vermeld dat de grond achter de boerderijen aan de Benedenrijweg, tussen de Kievitsweg en de Rotterdamseweg, door de gemeente is aangekocht voor toekomstige woningbouwontwikkeling. De SGP is hier nooit een voorstander van geweest. Veel liever zouden we zien dat dit landschappelijke mooie en ook waardevolle door knotwilgen doorsneden gebied zijn open en groene karakter behoudt.

55 Met inachtneming van genoemde kanttekeningen zullen wij vanavond instemmen met het

voorstel.

De voorzitter: De heer Japenga, ChristenUnie.

5 **De heer Japenga:** Het is een goede zaak om de gemeenteraad mee te nemen bij de
uitwerking van woningbouwstrategie. Als ChristenUnie vinden we het een meerwaarde dat er
samenhang ontstaat tussen voorraadontwikkeling, het karakter van de wijk, de wijkvisie en
de integrale wijkopgave. Het geeft een overzicht van recent verleden, heden en toekomst.
10 We zien het stuk niet als een eindproduct, waarmee alles voor de toekomst vastligt. Zoals wij
het zien, komen de afzonderlijke projecten later nog langs de raad om er definitief een klap
op te geven. Dat doet de voorzitter dan. Het is de rode draad op hoofdlijnen, zoals de
wethouder zelf in de commissie zei. We hebben wel behoefte om per project te weten of en
wanneer het nog langs de raad komt. De aanvullende brief, naar aanleiding van de
15 commissie, is verhelderend. Het voorliggend amendement gaat verder. Graag horen we van
de wethouder wat hij ervan vindt.

We hebben begin dit jaar de woningbouwstrategie, inclusief een aantal moties en
amendementen vastgesteld. Dit werkboek is een eerste uitwerking. Als we het werkboek
20 erbij pakken dan zien we dat op pagina 3 wordt gezegd dat het amendement, dat vraagt om
meer eengezinswoningen, met name in Het Zand kan worden gerealiseerd. In januari
hebben we met elkaar de volgende zaken afgesproken.

In de eerste plaats dat de bouw van eengezinswoningen de hoogste prioriteit krijgt. Ten
tweede dat er levensloopgeschikte woningen voor de oudere doelgroep in de nabijheid van
voorzieningen worden gerealiseerd. Ten derde: de bouw van duurdere woningtypen om de
25 uitstroom van de koopkrachtige huishoudens te keren. Daar waar mogelijk moet de
voorraadontwikkeling bijdragen aan de versterking van de identiteit van de wijk en de sociale
samenhang binnen de wijk. Er moet met een behoorlijk aantal factoren rekening worden
gehouden. Aangezien we in januari de woningbouwstrategie op een aantal punten hebben
geamendeerd, is het voor onze fractie de vraag of we dat nu ook weer moeten doen en op
30 basis waarvan. Als we namelijk goede woningen voor senioren realiseren en duurdere
grondgebonden woningen, dan leveren die een lange verhuisketen op. Als we vooral
bruikbare grondgebonden woningen bouwen dan zetten we in feite de doorstroming die we
nastreven op slot. Natuurlijk ook bereikbaar grondgebonden, maar als we daar heel erg de
nadruk op gaan leggen, dan gaan we de doorstroom in feite belemmeren. Dat is onze opinie.
35 We zijn van mening dat de voorstellen in het werkboek evenwichtig zijn en rekening houden
met allerlei factoren. In de komende jaren komen afzonderlijke projecten langs de raad op
basis waarvan we met elkaar de fijne afstemming kunnen verkrijgen.

Met de voorliggende moties, met betrekking tot vooral bereikbare eengezinswoningen, lijken
we het tegendeel te bereiken van wat we willen. Graag de visie van de wethouder daarop.

40 De Van Hoornestraat is in de afgelopen periode aangepast aan de wensen van
omwonenden, maar kennelijk niet genoeg. Mijn vraag aan de SGP en Leefbaar Ridderkerk is
wat hen precies deed besluiten voor deze groep een motie in te dienen.

Uitstel is wat de school betreft niet meer te verkopen. Dat heb ik vanmiddag nog van de
45 bestuursvoorzitter gehoord. Dat begrijpen we heel goed. Het was de school die steeds de
mogelijkheden van een integraal plan naar voren bracht. Het college is daar eerder en ook
recent niet op ingegaan. Het college vond dat kennelijk te lastig. We zijn benieuwd wat de
wethouder van de motie vindt. Gaat u de motie ontraden of ziet hij zonder motie ook kansen
om een en ander te bereiken? Bij de naderende herstructurering van een aantal buurten
50 trekken we graag samen op. Ik wil dat niet allemaal herhalen. Het is belangrijk om vroegtijdig
betrokken te zijn bij processen. Laten we wel wezen. Zeker als er sprake is van gedwongen
verhuizing dan is het nodig om een adequate en respectvolle benadering en bejegening te
hebben. We hebben daar procesafspraken over gemaakt.

55 De moties: Ik heb al wat laten doorschemeren. Woningbouw op Schramlocatie: Wij zijn het

op zich eens met het ene deel van de motie, namelijk dat de hoogbouw op die manier niet moet. Daar zouden we zeker in meegaan. Het gesprek met het bedrijf dat daar iets wil ontwikkelen, vindt nog plaats. Daar zou je nog een beroep op kunnen doen. Er is een aanpassing geweest richting meer eengezinswoningen. De vraag is überhaupt of er nog

5

meer mogelijk is.
De bouw van eengezinswoningen bij motie 2: Eigenlijk vond ik het vreemd dat de VVD-fractie daarin meegaat en tegelijk in haar bijdrage rept over de Rotterdamse toestanden. Volgens mij worden de goedkopere grondgebonden woningen ook door de groep van buiten Ridderkerk ingenomen. Het kan verkeren.

10

De voorzitter: Mijnheer Van Houcke.

De heer Van Houcke bij interruptie: Ik hoor de heer Japenga steeds zeggen dat de bouw van eengezinswoningen de doorstroming zou verhinderen. Ik vermoed dat hij zich daarin verspreekt, of dat ik het niet goed heb begrepen. Als ik denk aan de besluiten die we hebben genomen in januari, die waren gebaseerd op onderzoeken, dan kan ik me haast niet voorstellen dat de heer Japenga dat bedoelt. Wil hij dat toelichten?

15

De heer Japenga: Ik heb het over het eenzijdig bouwen van goedkope grondgebonden eengezinswoningen. Het gaat om de eenzijdigheid. De langere verhuisketens worden bereikt door een goede mix. Dat betreft twee categorieën: goede woningen voor senioren en de wat duurdere grondgebonden woningen. Die leiden tot een langere verhuisketen. Ik zeg niet: je moet geen grondgebonden eengezinswoningen bouwen. Dat is niet aan de orde. Het gaat om het evenwicht. Die vind ik wel in het werkboek terug. Daar gaat het over.

20

25

De voorzitter: Mijnheer Kok.

De heer Kok bij interruptie: Ik zou hier toch nog even op willen inhaken. Ik denk dat je juist met het bouwen van goedkopere eengezinswoningen dat evenwicht gaat krijgen. Er is op dit moment geen evenwicht, omdat we juist de eengezinswoningen missen. Op het moment dat we daarop inzetten dan is er een kans dat er evenwicht komt en dat dan toch die doorstroming op gang gaat komen.

30

De voorzitter: Mijnheer Japenga.

35

De heer Japenga: Het voorstel in het Werkboek zorgt voor het benodigde evenwicht. Met extra moties verstoort je dat. Dat is de stelling.
De motie over de Van Hoornestraat: ik wacht even de reactie van de wethouder op dat punt af.

40

De voorzitter: Het woord is aan wethouder Stout.

Wethouder Stout: Een heleboel vragen. Een heleboel zorgen. Dat kan ik me ook indenken. Het is ook een behoorlijk werkboek. Wat vandaag voorligt is: Wat houdt dat werkboek nu precies in? Wat besluiten we nu?

45

We hebben natuurlijk aangegeven dat het gaat om met name – ik wil niet bagatelliseren – om het programma, de woningvoorraad tot 2020. Dat is een opgave die we u voor willen leggen. Zoals al meerdere gezegd; elk project, afhankelijk van zijn dynamiek komt nog voorbij. De één misschien wat meer dan de ander, omdat het ene project wat verder is dan het andere, maar zo is het in ieder geval wel de bedoeling. Wat betreft de hoge hoeveelheid appartementen: dat is ook zo. Dat komt omdat met name de ontwikkeling aan de rivierzone al in gang is gezet. Een aantal bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk. U heeft kunnen lezen in het werkboek dat als je de rivierontwikkelingen eruit zou lichten, de verhouding van grondgebonden woningen dan heel anders zou zijn ten opzichte van appartementen. Daar is niet zoveel meer aan te doen. Dat is passé. U heeft het bestemmingsplan daarvoor

50

55

5 goedgekeurd. Wil je die correctie doorvoeren, dat je zegt: de prioriteit ligt toch bij de
eengezinswoningen, dan betekent dit dat veel meer woningen gebouwd zullen moeten
worden om die verhouding erin te krijgen. Dat willen we niet, want we weten allemaal dat het
in deze tijd natuurlijk ontzettend lastig is om woningen te verkopen. Nu is het wel zo, en dan
10 focus ik op de Schramlocatie, daar ligt op dit moment een voorontwerpbestemmingsplan. U
kent het allemaal, want het is begin dit jaar door de ontwikkelaar gepresenteerd. U heeft
daar, wat mij betreft, terecht van gezegd: "Mag het ook iets minder?" De ontwikkelaar zelf wil
dat project snel uitvoeren. Gelet op de huidige marktsituatie zou de ontwikkelaar meer
15 grondgebonden woningen willen bouwen. De gemeente heeft aangegeven daar helemaal
achter te staan en daar graag aan mee te willen werken. Onlangs is daarvoor een plan
binnengekomen. U heeft daar iets over kunnen lezen. We hebben daar iets over gemeld.
Een vrij compact plan, wat, als het de gemeente betreft, het niet wordt. Het moet een goed
kwalitatief plan zijn. Wat dat betreft zijn we al bezig om te kijken of we die projecten, die in
20 het verleden kennelijk akkoord zijn bevonden, waar mogelijk kunnen corrigeren. Ook de
markt corrigeert die plannen. Dat even over de Schramlocatie. Met andere woorden: als we
25 daar meer eengezinswoningen in kunnen krijgen, dan zullen we ons best daarvoor doen.

De voorzitter: De heer Van Houcke.

20 **De heer Van Houcke bij interruptie:** Kan de wethouder vertellen wanneer dit in de raad is
besproken? Ik weet dat er eind vorig jaar of begin dit jaar een presentatie is geweest van een
plan dat slecht ontvangen is in de raad. Hebt u het over een ander plan, of is dit hetzelfde
plan als wat hier nu in staat? Ik kan me voorstellen dat het soms lastig is, maar ik zou toch
willen weten wanneer wij als raad op enig moment daarbij betrokken zijn geweest, los van de
25 presentatie van BAM, meen ik dat het was?

De voorzitter: Wethouder Stout.

30 **Wethouder Stout:** U heeft als raad een aantal bestemmingsplannen met betrekking tot de
rivierzone goedgekeurd. In dat bestemmingsplan zijn appartementen opgenomen. Dat is
onomkeerbaar. De ontwikkelaars zijn daarmee aan de slag gegaan. Bij de Schramlocatie is
het iets anders. In het voorjaar heeft de ontwikkelaar een plan gepresenteerd. Dat heeft u
afgekeurd. Het moet anders. Inmiddels is de ontwikkelaar bij ons gekomen en heeft gezegd
35 dat hij op basis van de presentatie tot een ander idee is gekomen, met veel meer
eengezinswoningen. Daarvan heeft het college gezegd dat het nieuwe plan er ook nog niet
goed genoeg uitziet. Als we het gaan transformeren naar eengezinswoningen, moet het nog
steeds een kwalitatieve ontwikkeling zijn. Die boodschap hebben we de ontwikkelaar
meegegeven. Volgens mij heeft u dat ook meegekregen in een raadsinformatiebrief. De
40 ontwikkelaar is bezig om een goed kwalitatief plan aan ons te geven, met veel meer
eengezinswoningen.

De voorzitter: Mijnheer Japenga.

45 **De heer Japenga per interruptie:** Even voor de helderheid. We hebben op pagina 21 een
oud en een nieuw programma staan. Begrijp ik goed dat er nu nog een vernieuwd overleg
plaatsvindt over nog meer grondgebonden woningen?

Wethouder Stout: Dat klopt.

50 **De voorzitter:** Mijnheer Van Houcke.

De heer Van Houcke per interruptie: Dat maakt de vraag toch weer dwingender. Wat gaan
wij vanavond vaststellen?

55 **De voorzitter:** Mijnheer Meij.

De heer Meij per interruptie: Even nog een vraag ter verduidelijking. U geeft aan dat het college ook streeft naar meer grondgebonden eengezinswoningen. Dat gebeurt nu blijkbaar in het vernieuwde plan. Toch zegt u dat het niet kwalitatief goed genoeg is. Mag ik u dan vragen wat dan niet goed genoeg is? Er komen toch meer eengezinswoningen?

Wethouder Stout: Het werkboek is een momentopname van gisteren. De plannen hebben hun eigen dynamiek. Wij hebben afgesproken dat als er wijzigingen zijn ten opzichte van het werkboek, dat het college daarmee naar de raad komt. Wat betreft kwaliteit, dan gaat het ook over stedenbouw. Het nieuwe plan van de ontwikkelaar vindt het college niet kwalitatief genoeg. Dan gaat het om dichtheid, compactheid, uitzicht, stedenbouw, zichtlijnen enzovoorts. Daarmee hebben we de ontwikkelaar naar huis gestuurd en gezegd: "Doe het maar opnieuw." Waarschijnlijk zullen we binnenkort een nieuw plan ontvangen, waar veel meer eengezinswoningen in zitten, wat een kwalitatief plan is. We gaan dat aan de raad voorleggen, omdat het in afwijking is van het programma dat nu in het werkboek staat.

De voorzitter: Mijnheer Van Houcke.

De heer Van Houcke per interruptie: Ik begrijp uit de woorden van de wethouder dat wij vanavond een oud plan vaststellen. Dat er inmiddels een nieuw plan is en dat het opnieuw in de raad komt. Ik zeg u dat alleen maar om de zaak scherp te krijgen. Dat betekent dus dat we vanavond iets vaststellen, waarvan we zeker weten dat het nog terugkomt. Ik vind het goed dat dit gebeurt. Dat is eigenlijk precies wat ik vraag. Kunt u dat niet breder trekken en dat tegen de raad zeggen? Alle onderwerpen die hier in staan, die komen in een tijdig stadium terug bij de raad. Dan zijn we toch klaar?

De voorzitter: Mijnheer Neuschwander.

De heer Neuschwander per interruptie: Ik begrijp het punt van de heer Van Houcke. Hij probeerde nu al een paar keer hetzelfde punt naar voren te halen. De wethouder is hierover zeer duidelijk geweest. Dit is een momentopname. Dit is een dynamisch stuk. Morgen is dit verhaal anders. Als er andere ontwikkelingen zijn dan zal de wethouder weer terugkomen naar de raad. In mijn beleving is dat ook precies de status van het stuk en precies datgene waar de raad om heeft gevraagd. Wat ons betreft is het overduidelijk.

De voorzitter: Mevrouw Van Gink.

Mevrouw Van Gink per interruptie: Ik voel toch veel meer voor de stelling van de heer Van Houcke, want ook wij hebben er enorm veel problemen mee. De wethouder spreekt over een werkboek van gisteren. Dat gaan wij vandaag vaststellen. Volgens mij is dit een heel inconsequent verhaal. Ik vind het een heel lastig stuk om vast te stellen.

De voorzitter: De heer Kok.

De heer Kok per interruptie: Ik heb hier voor me het raadsvoorstel 2011/120 Werkboek woningbouwstrategie besluitvorming. Daar staat: "*Ook hier moeten getallen in orde van grootte worden gelezen en niet als absoluut. Daarnaast heeft ieder project zijn eigen procedure, in het bijzonder ook de Schramlocatie. Er wordt overlegd om tot een goede stedenbouwkundige opzet te komen, rekening houdend met een groter percentage grondgebonden woningen. Een nieuw bestemmingsplan, waarin een nieuwe invulling is opgenomen, zal u te zijner tijd ter vaststelling worden aangeboden.*" Dat is toch duidelijk?

De voorzitter: Ja? Kunnen we weer naar de wethouder? Wethouder Stout.

Wethouder Stout: Het werkboek is een momentopname. Daaraan is net gememoreerd. Het

is ook een dynamisch stuk. Dat is ook de bedoeling, want we willen graag dat het op het bureau blijft liggen en dat het niet verdwijnt in de kast. Wat het amendement betreft: ik snap dat men helder wil krijgen waarover een besluit wordt genomen. Het gaat me iets te ver. Ik zal ook zeggen waarom. Het gaat dan met name om de vraag om het aantal
 5 eengezinswoningen zo groot mogelijk te maken. Dat vind ik nogal wat. De heer Japenga heeft geprobeerd uit te leggen dat het niet zo is dat automatisch de doorstroming op gang komt wanneer meer eengezinswoningen worden gerealiseerd. Het heeft alles te maken met onze bestaande voorraad. Een goede mix is hierbij noodzakelijk. Dat wij als college bij elke kleine wijziging, zo vat ik het dan maar even op, u als raad zouden moeten informeren vind ik
 10 ook vrij ver gaan. De raad besluit onder andere over bestemmingsplannen. We hebben aangegeven dat als er grote wijzigingen zijn in het programma, we bij u terugkomen. Elke dynamiek binnen het project voorleggen, zou ik niet adviseren.

De voorzitter: Mijnheer Van Houcke.
 15

De heer Van Houcke per interruptie: Ik vind het jammer dat de wethouder dat nu zegt. Het staat helemaal niet in het amendement. Het tegendeel staat daarin. Kleine wijzigingen worden gewoon gerapporteerd bij de monitor, zoals het college dat heeft voorgesteld. Het gaat over iets anders. Het gaat ook niet over één locatie, zoals de heer Kok zegt. Het gaat
 20 over het hele werkboek, dat voorligt. Ik hoor bij iedereen hetzelfde verhaal: "Het zal elke keer wel terugkomen." Laten we dat dan met elkaar vaststellen, dan kunnen we verder.

Wethouder Stout: Dat klopt. Dat moet ook de bedoeling zijn. Ik denk alleen dat we wel goed moeten vastleggen wanneer we dan terugkomen. Dat daarover geen misverstanden
 25 bestaan. Dan denk ik dat we op één lijn zitten.

Ik ga eerst even naar de moties en de amendementen. Ik ben even in verwarring over wat nu motie 1 en wat motie 2 is. Ik heb het nu even over de Schramlocatie. Wat ik net al heb gezegd. Er ligt een voorontwerpbestemmingsplan. De ontwikkelaar wil daarvan afwijken, omdat de huidige markt daar niet is. Om dat nu in een motie vast te leggen. Ik denk dat we
 30 die inspanning kunnen doen. We zijn er al mee bezig. Als het daarmee voldoende is, dan vind ik het prima. Maar dan ook niet verder dan dat we ons nu al vastleggen.

De andere motie betreft de Van Hoornestraat-Reijerweg. Ik wil even ingaan op een melding van de heer Japenga dat we als college niet meegegaan zouden zijn in een integraal plan. Ik
 35 kan u vertellen dat we de afgelopen drie, vier maanden heel intensief bezig geweest zijn om alle partijen die erbij betrokken zijn, zowel ontwikkelaar als het bestuur van 3Primair, als de blazers – zo noem ik ze maar even – of de fanfare geloof ik. Sorry. U weet in ieder geval wat ik bedoel. Excuses voor mijn uitlating, maar ik bedoel in ieder geval de stichting of vereniging die op de kop zit. Met die partijen hebben wij gesprekken gevoerd om alsnog om 'vijf voor
 40 twaalf' of eigenlijk om 'vijf over twaalf' het integrale plan voor te stellen. Het klopt dat er ooit, in het verleden – volgens mij zelfs door een burger – een integraal plan is overlegd. Ik kan u niet zeggen hoe het in het verleden is gegaan en waarom het integrale plan er nu niet is. Het college vindt het jammer dat er geen integraal plan is. Het is inmiddels 'vijf over twaalf', want er is inmiddels een bouwer gecontracteerd door de school. Een bouwaanvraag is er al. Ik wil
 45 in ieder geval een uiterste poging doen om partijen alsnog zover te krijgen om te kiezen voor een integraal plan. Dat wordt wel lastig. Hoe langer je wacht, hoe meer kosten daarmee gemoeid zullen zijn. Ik wil die ultieme poging doen en dan ook binnen de termijn zoals SGP die stelt, namelijk binnen zes weken. Ik zal u dan nader informeren. Snelheid is hierbij zeker
 50 geboden.

Over Het Zand heb ik gehoord dat men zich afvraagt waarom er twee plaatjes in het werkboek staan. Ik snap dat de verleiding groot is om heel inhoudelijk op alle plannen in te gaan. Ik wil me daarin toch wel beperken. Die twee plaatjes geven in ieder geval de dynamiek van het project aan. We kunnen ons voorstellen dat er een totaal
 55 stedenbouwkundig plan bedacht is, om er vervolgens een financiële onderlegger onder te

leggen. We gaan nu dus heel gericht op bepaalde deelplannen kijken hoe we die zouden willen uitwerken. Dat zou kunnen leiden tot een kleine wijziging. Wat ik ook gehoord heb is dat in het verleden afspraken zijn gemaakt of eventuele verwachtingen zijn gewekt. Ik wil u toezeggen dat we de verwachtingen, naar aanleiding van een schets die er ooit geweest is, nakomen, of in ieder geval meenemen in de verdere ontwikkeling.

‘Met de rug naar de rivier’ heb ik gehoord. Ik deel dat. Het zou heel mooi zijn als we onze rivierkades zodanig kunnen inrichten dat we daar ook kunnen recreëren. Dat ze open zijn en dat we daar iets moois van kunnen maken. Bouwen we niet voor leegstand? Ja, dat is moeilijk. We zitten in een heel vervelende woningbouwcrisis. Zo noem ik dat maar eventjes. Het gaat niet goed. De verwachting is dat het nog wel eens slechter kan worden. Daarom willen we er juist een dynamisch werkboek van maken, zodat kan worden ingegrepen als dat nodig is en om met elkaar te bekijken of andere wegen kunnen worden bewandeld. Ik kan ook niet in een glazen bol kijken om te weten waar we over vijf jaar staan met de woningbouwcrisis. Ik hoop dat het over een jaar of twee beter gaat, maar ik ben er best wel pessimistisch over.

Over de Van Hoornestraat heb ik al iets gezegd.

Naar aanleiding van het werkboek, maar ook naar aanleiding van afspraken die we met de stadsregio gemaakt hebben, gaan we met Woonvisie afspraken binden. Dat geldt ook voor dit werkboek. We hebben dit ook gezamenlijk opgesteld. Er zit hier ook werk van Woonvisie in. Voor Woonvisie is het lastig om heel direct aan te geven welke complexen worden gesloopt of geherstructureerd. Er gaat een lang traject aan vooraf. Mensen die het betreft moeten worden meegenomen, in kennis worden gesteld en gelegenheid worden geboden om naar alternatieven te zoeken. Het is wel belangrijk dat we dat volgen en dat we u daar ook in meenemen. Het gaat de burgers aan het hart als hun complex wordt gesloopt over vijf of hoeveel jaar. Ik denk dat het goed is om in ieder geval dat traject te volgen en dat met u te delen, voor zover dat kan.

De Drie Rivieren is een verhaal uit het verleden, waarin het bestemmingsplan onherroepelijk is. Daar is niet zoveel aan te doen.

Voorzitter, ik denk dat ik het hier maar even bij laat.

De voorzitter: Prima. Dank u wel. De tweede termijn. Zal ik dezelfde volgorde maar aanhouden? De heer Van Houcke van D66/GroenLinks in tweede termijn.

Tweede termijn:

De heer Van Houcke: Ik wil de wethouder bedanken voor zijn antwoorden die hij heeft gegeven op veel gestelde vragen door de raad. Ik wil even een paar dingen aflopen op basis van de aantekeningen die ik heb gemaakt.

De heer Kok heeft een motie ingediend. Ik weet niet of u die motie overeind houdt. U houdt de motie overeind. Dan zullen wij die steunen, maar dan wel met de restrictie daarbij – dat is, denk ik, ook voor anderen en de wethouder van belang – dat wij het eigenlijk niet verantwoord vinden dat het zou leiden tot verder uitstel van de eerste paal van De Reijer. Ik heb begrepen dat van de kant van De Reijer nog bereidheid bestaat om mee te denken, maar dat er een mogelijkheid is om zonder tijdverlies verder te komen. Als u daarmee instemt, dan zullen wij uw motie graag steunen.

De SGP geeft aan actief en passief te willen worden geïnformeerd. Ik heb dat in mijn aantekeningen staan. Ik heb dat ook bij Leefbaar Ridderkerk gehoord. Dan betekent dat toch ook, naar mijn idee, dat u instemt met de essentie van het amendement dat is ingediend? Zonder dat u dat wilt steunen overigens – dat is uiteraard uw goed recht – maar ik heb de wethouder het horen bevestigen. Die essentie is namelijk dat alle locaties op een goed moment, en u zocht naar het goede moment, wethouder, worden voorgelegd aan de raad. Als wij daarover elkaar kunnen vinden en u kunt in tweede termijn nog duidelijk aangeven wat u daarvan vindt, bevestigen wat u daarvan vindt, dat u dat toezegt, dan zou het verstandig zijn om het amendement niet te handhaven. Er is dan bereikt wat we willen bereiken. Er zijn twee moties die wil ik handhaven. De motie van de eengezinswoningen lijkt

me heel erg duidelijk. Het lijkt me onomstreden, behalve voor de ChristenUnie, dat als er eenzijdigheid is in de appartementenmarkt, als er eenzijdig aan de rivierkant heel veel appartementen moeten worden gebouwd, omdat het nu eenmaal zo is vastgelegd, dan betekent het dat je die eenzijdigheid in spiegel terug zou moeten vinden op de andere locaties. Dat is naar onze overtuiging te weinig aan de orde op dit moment. Vandaar dat ik graag die beide moties toch in stemming zou willen brengen.

De voorzitter: Mijnheer Meij, CDA.

De heer Meij: Ook de wethouder bedankt voor zijn antwoorden. Het is altijd wel even de oren spitsen om weer helemaal te volgen wat u toezegt en wat er net weer niet in zit. Over de rivieroevers hoorde ik u zeggen dat u erkent dat Ridderkerk met de rug ernaar toe staat en dat u dat geen goede ontwikkeling vindt. U zei dat u daar aan gaat werken, maar er worden nu allerlei ontwikkellocaties in beeld gebracht. Hoe gaat u dat er alsnog inbrengen, zodat we daar kunnen wandelen en gebruik gaan maken van die prachtige rivieroevers? Voor de rest heb ik uw betoog heel goed kunnen volgen en daarmee ben ik het verder eens. Even ten aanzien van de moties. We gaan niet mee met de motie van de SGP. We vinden dat wat de wethouder zei, namelijk een ultieme poging wagen, de motie voldoende honoreert. We zijn bang dat het integrale leidt tot uitstel en dat willen we De Reijer niet aandoen. Het is een kwestie van 'ga je mee, of ga je niet mee'. Ik vind dat de wethouder voldoende gezegd heeft door een ultieme poging te gaan wagen. Die zes weken kunnen blijkbaar nog net.

Over de moties van D66/GroenLinks hebben we al gezegd dat we met één motie meegaan. Dat is de motie waarin wordt gevraagd om een onderzoek te doen naar de verhoudingen en om die scheefgetrokken verhoudingen alsnog recht te trekken. Daar zijn we het helemaal mee eens. Het is ook in het belang van de doorstroming. Over de motie van de Schramlocatie heeft de wethouder voldoende gezegd. Dat krijgen we gewoon terug. Dat is nog in ontwikkeling. Dat wachten we gewoon af. De heer Van Houcke zal ergens anders moeten afwachten wat daar uitkomt, maar hij zal het zeker nauwlettend volgen. Het amendement hebben we gesteund. Ik begrijp dat als de wethouder het zo toezegt, of het amendement van tafel is, of dat het zo wordt uitgevoerd, of dat we het in stemming brengen.

De voorzitter: De heer Neuschwander, Leefbaar Ridderkerk.

De heer Neuschwander: Er rest mij nog een antwoord te geven op de vraag van de heer Japenga over de Graaf van Hoornestraat. De aanleiding dat het door ons nu weer is opgepakt, is het feit dat ook wij in de vorige periode, misschien u ook wel, voor die beroemde wijzigingsbevoegdheid gestemd hebben, waarbij we achteraf zoiets hadden van: wisten we op dat moment wel wat dat voor consequenties had? Dan ga je aan de gang. Ook vorig jaar hebben we er nog een keer met deze raad over gesproken. Het leidt tot zo'n maatschappelijke onrust, dat wij het op zijn plaats vonden om er nog eens kritisch naar te kijken. Ik ben het met u eens dat het absoluut de boel niet mag vertragen, maar een ultieme poging zou op zijn plaats zijn. Vandaar dat wij gezegd hebben dat deze motie op zijn plek is. Ik wil nog even reageren op het standpunt van de PvdA. Ik vind het erg jammer dat op een heel afstandelijke manier gereageerd wordt. We hebben in 2003 ook een Woningbouwlocatienota aangenomen. Dat gebeurde op dezelfde manier. Toen zat de PvdA er ook op een bepaalde manier in, heel open. Ik vind dit een beetje getuigen van een bepaalde vorm van koudwatervrees. U heeft, net als alle anderen, gezegd: "We gaan aan de slag. We gaan een begin maken." Er ligt een goed uitgangspunt. Ik zou u eigenlijk willen vragen om uw standpunt te herzien.

Dan de moties. Van de motie Graaf van Hoornestraat zijn we mede-indiener, dus dat is duidelijk. Dan de twee moties van D66/GroenLinks: u heeft het waarschijnlijk al begrepen. De motie Schramlocatie sluit keurig aan op wat wij zojuist gezegd hebben. Het is weliswaar een signaal, want je moet je altijd bewegen tussen allerlei randvoorwaarden. Dat zal niet makkelijk zijn, maar de motie steunen wij. Ook voor de motie over de eengezinswoningen

voelen we veel. Ook daar zullen wij onze steun voor uitspreken.

De voorzitter: De heer Boertje, VVD.

5 **De heer Boertje:** Heel kort richting de heer Japenga van de ChristenUnie. Het bouwen van
eengezinswoningen is niet per se gelijk aan het bouwen van sociale woningbouw. Door ook
de eengezinswoningen bouwen we voor alle categorieën. Dat heeft toch te maken met de
doorstroming, waarop we willen inzetten. Bovendien zijn de Ridderkerkse woonwensen
10 leidend en zetten we daarmee in op een gezonde leeftijdsopbouw op lange en middellange
termijn.

De voorzitter: De heer Japenga.

15 **De heer Japenga per interruptie:** In de motie wordt toch met name gesproken over
bereikbare woningen?

De heer Boertje: Dat klopt. Binnen sociale woningbouw is dus blijkbaar heel veel vraag naar
eengezinswoningen. Dat is een verbetering en een vooruitgang voor een groot deel van
onze inwoners. Dus dat die eengezinswoningen bereikbaar zijn dat is alleen maar heel erg
20 positief.

De voorzitter: Mevrouw Van Gink, PvdA.

25 **Mevrouw Van Gink:** Een reactie naar de heer Neuschwander van Leefbaar Ridderkerk. U
spreekt over koudwatervrees. U daagt me daarmee uit, want als ik vanavond ga instemmen
met het werkboek dat hier voorligt, dan stem ik in met punt 1 van de antwoorden die de
wethouder heeft gegeven op commissievragen en dan ga ik instemmen met de voorraad
sociale woningen, die gaat teruglopen van 41% naar 38% in 2015 en vervolgens naar ruim
30 34% in 2020. Sorry, dat is onacceptabel voor onze partij. Dat is een van de redenen waarom
ik daarop tegen ben.

De voorzitter: Mijnheer Neuschwander.

35 **De heer Neuschwander per interruptie:** Voorzitter, daar gaat het juist om. Dat is de
essentie van het verhaal. Dat had u dan in eerste termijn heel duidelijk moeten aangeven,
want daar gaat het nu om, om die sociale woning.

Mevrouw Van Gink: Mijnheer Neuschwander, daar gaat het onder andere over. Er zijn meer
punten waar het over gaat en die heb ik in eerste termijn duidelijk aangegeven. We hebben
er als partij moeite mee om op dit moment het werkboek van de woningbouwstrategie vast te
40 stellen.

Verder zou ik mijn tweede termijn heel graag willen gebruiken voor een toelichting op de
motie die voorligt betreffende de Van Hoornestraat. Daar zou ik graag iets meer over willen
vertellen. De PvdA zal de voorliggende motie niet steunen en wel om de volgende redenen.
45 In het voortraject met betrekking tot de nieuwbouw van De Reijer en het
appartementencomplex is eerder aangekondigd om te kiezen voor een gescheiden traject.
Eerst het leer- en beweegcentrum realiseren en aansluitend het appartementencomplex. Dit
was geheel in overeenstemming met de wensen van de school, Sport en Welzijn en de
bewoners. Helaas kwamen er toen bezwaren vanuit ruimtelijkeordeningsprincipes en regels.
50 In een nog eerder stadium heeft er een heel ambitieus plan voorgelegen van Drie Primair om
een integrale accommodatie te realiseren. Destijds was het plan volgens het college te
ambitueus en dus niet uitvoerbaar. Nu komen we weer in een situatie om te voorzien in een
integrale accommodatie. Als PvdA staan we volledig achter dit idee. Echter, dit zou
betekenen een uitstel van zes weken en daarna ook nog eens het doorlopen van een
55 aangepast ontwerptraject en ook nog eens een Wabo-procedure van 26 weken. Op dit

moment beschikt 3Primair over de benodigde vergunningen om aan de slag te kunnen gaan. De PvdA kiest vanavond uitdrukkelijk voor een nieuwe De Reijer. We kunnen kinderen en leerkrachten niet langer laten wachten. De enige speelruimte die overblijft, is de blinde muur van het beweegcentrum. Daartegen kunnen zeker nog appartementen worden gebouwd. De tekeningen daarvoor liggen zelfs al klaar en kunnen via 3Primair worden opgevraagd. De tekst in de motie spreekt van een aanzet tot een alternatief integraal plan te komen. Deze aanzet ligt er en dat weten de indieners ook. Er zal zeker vertraging optreden voor De Reijer, zelfs als ze alle vergunningen hebben. Wie zijn dus de dupe van dit gesteggel? Juist, de kinderen van De Reijer.

10 Richting de indieners van de motie: uitstel leidt ook niet tot een breder draagvlak in deze situatie.

De voorzitter: De heer Kok SGP.

15 **De heer Kok:** Een paar punten richting de wethouder. Ik had om twee toezeggingen gevraagd. Eén over het nogmaals het gesprek aangaan met de ontwikkelaars. Daarop heeft u aangegeven dat u dat ook wilt gaan doen. Ten tweede vroeg ik een toezegging over het aangaan van een gesprek met de directeurs van Woonvisie en de Riederborgh, om het plan dat de directeur van de Riederborgh heeft nog eens te onderzoeken. Ik heb daar niets over gehoord. Ik zou daarop graag nog een reactie willen hebben. 20 Dan de Van Hoornestraat-Reijerweg. We hebben begrepen dat er nog een sloopvergunning aangevraagd moet worden. Tenminste, die aanvraag loopt nog. Dan vind ik een termijn van zes weken absoluut te overzien. Vraag je drie maanden dan kun je bang zijn voor vertraging, maar er is nu absoluut geen sprake van vertraging. Dingen lopen parallel; de aanvraag van de sloopvergunning en daarnaast hebben we binnen zes weken duidelijkheid. Als de wethouder binnen drie weken duidelijk weet dat het geen haalbare kaart is, dan vallen we terug op het plan zoals dat nu voorligt.

25 Mijnheer Van Houcke, u verwees naar passief en actief geïnformeerd worden. Daar had ik het over het herstructureringsproces in Slikkerveer Zuidoost. Daar hebben we natuurlijk met elkaar van geleerd. We hebben toen ook een motie aangenomen dat we actief en passief geïnformeerd worden. Die processtappen willen we op de juiste wijze nagaan. Het had dus geen betrekking op wat u bedoelde.

30 Dan kom ik op de moties. De motie 'Schramlocatie' willen we ondersteunen. De wethouder gaat een uiterste inspanning doen voor minder luxe appartementen en meer eengezinswoningen. Daar staan we van harte achter. Het amendement is nu duidelijk. Daar 35 hoeft ik niets meer aan toe te voegen. De motie over het bouwen van eengezinswoningen vind ik niet zo heel veel toevoegen. Er zijn veel bestaande plannen. Bestemmingsplannen zijn vastgesteld. Als wij als raad gaan vragen om die bestemmingsplannen open te breken, dan gaat dat geld kosten. Dat is in deze tijd ook niet uit te leggen. Die motie steunen wij niet.

40 **De voorzitter:** Mijnheer Van Houcke.

45 **De heer Van Houcke per interruptie:** Misschien toch een misverstand wegnemen. De heer Kok heeft een uitleg gegeven over het actief-passiefverhaal. Dat is duidelijk. Nu schiet me niet te binnen wat ik u wilde vragen of zeggen. Ik had onmiddellijk moeten beginnen met hetgeen ik in mijn hoofd had. Ja, voorzitter. Over het amendement. U bent het toch inhoudelijk eens met wat er gevraagd wordt in het amendement? U zegt dat u er verder niets aan toe te voegen heeft. U bent het toch inhoudelijk eens met de inzet dat elke keer als er een locatie aan de orde komt, die locatie door het college opnieuw en in een vroeg stadium wordt voorgelegd aan de raad? Dat heb ik goed begrepen van u, toch? 50

55 **De heer Kok:** Uiteraard. Wij willen ook op adequate wijze geïnformeerd worden over ieder plan. Mijnheer Van Houcke, u kunt ervan overtuigd zijn dat wij er bovenop blijven zitten. Ook na vanavond. Echt waar.

De voorzitter: De heer Japenga, ChristenUnie.

De heer Japenga: Als de heer Van Houcke mij ook nog wil onderbreken, dan mag dat ook. Ten aanzien van de motie Van Hoornestraat heeft de wethouder een toezegging gedaan en die is veelzeggend. Wat heel bijzonder is, is dat de school heeft gezegd dat zij geen uitstel wil, maar wel wil kijken naar de mogelijkheden om iets met het integrale te doen. Die twee dingen kunnen kennelijk naast elkaar bestaan. Dat wordt een bijzondere operatie. We hoeven de motie dus niet te steunen om dat toch te bereiken, begrijp ik. We hopen dat het goede resultaten oplevert. We vragen ons wel af wat een dergelijke manier van aanpak voor precedentwerking heeft in vergelijkbare situaties. Ik neem als voorbeeld Oostendam. Daar hebben we een lijvige brief van het wijkoverleg, waarin staat dat 85% van de bewoners tegen de nieuwbouw is. Wat gaan we daarmee doen als dat zo werkt? Dat was eigenlijk mijn vraag aan SGP en Leefbaar Ridderkerk. Hoe gaan we daar in de toekomst mee om? Wordt het niet allemaal heel onoverzichtelijk? Betekent het juist dat je nog veel eerder bewoners moet betrekken bij alle ontwikkelingen? Ik zou zeggen: het laatste. Dan de Schramlocatie: er is overleg gaande. Er zijn al veranderingen en aanpassingen geweest. Als daar in overleg met de ontwikkelaar nog nadere aanpassingen komen, dan is dat uitstekend. Die motie draagt daar niet aan bij. Ik begrijp dat de heer Van Houcke het amendement handhaaft. Wij zouden dat kunnen steunen, mits de derde bullet er uitgaat. Daar staat namelijk ten onrechte dat de bouw van het aantal eengezinswoningen volgens de uitgangspunten van de woningbouwstrategie zo groot mogelijk moet zijn. Dat is niet een uitgangspunt van de woningbouwstrategie. Er staat dat er een prioriteit ligt. Dat is toch wat anders. Die is in verhouding met de andere zaken die ook bereikt moeten worden in de strategie. Dat is gelijk het probleem met de derde motie, de motie over de eengezinswoningen. De motie maakt op geen enkele manier duidelijk wat het oplevert met betrekking tot de doorstroming, het vasthouden van de koopkrachtige groep en met betrekking tot de senioren en ook niet wat het doet aan de ontwikkeling van een evenwichtige bevolkingsopbouw. Dat is toch wat we nastreven in de woningbouwstrategie en in dit werkboek. Dat is de reden dat we de moties niet steunen. We denken dat het werkboek een evenwichtige manier is om de doelstellingen die in de strategie zijn benoemd, ook geamendeerd in januari, waar wij zeker ook aan meegewerkt hebben, absoluut positief, om eengezinswoningen en woningen voor starters en jonge gezinnen te bewerkstelligen. Daar moeten we niet mee verder gaan. Dat zou de zaak scheef trekken. Vandaar ons standpunt over de moties. Wij stemmen dus in met het werkboek.

De voorzitter: Wethouder Stout.

Wethouder Stout: Ik begin even met de opmerking van D66/GroenLinks. Ik zeg in ieder geval toe om op meerdere, juiste momenten de raad te informeren over hoe het gesteld is met projecten. Geef me in ieder geval de vrijheid om daar ook zelf momenten voor te kiezen. Ik vraag me af of een amendement dan nog nodig is.

De voorzitter: Mijnheer Van Houcke.

De heer Van Houcke: Ik ben heel blij dat u dat zo toezegt. Wat mij betreft kiest u ook dat moment, maar met de toevoeging dat u daarbij rekening houdt dat er voor de raad nog iets te vinden en te bespreken valt. Als er al bestemmingsplanprocedures lopen dan bent u naar mijn idee te laat, maar dat hoor ik niet uit uw mond. Ik ga er zondermeer van uit dat u een goed moment kiest om dat aan de raad voor te leggen.

De voorzitter: Is daarmee het amendement ingetrokken? Mag ik dat concluderen? Fijn. Dank u wel. De wethouder.

Wethouder Stout: Bij dezen die toezegging. Dan even over de Van Hoornestraat. Ik heb al gezegd dat het 'vijf over twaalf' is. Dat begrijpt

iedereen. Natuurlijk moeten de kinderen niet de dupe worden. Als we naar een integraal plan kijken dan moeten de kinderen daar in ieder geval niet de dupe van worden. Volgens mij zou het er ook parallel naast kunnen lopen. Waarbij er in ieder geval nauwelijks tot geen vertraging ontstaat, of wat geen vertraging oplevert. Dan even over de openheid van de rivier
5 Ik kom daar graag later op terug. Het is een onderwerp wat mij ook bijzonder triggert. Als u het goed vindt, kom ik er in een later stadium op terug hoe we daarmee om zouden kunnen gaan en welke oplossingen er zijn.

Er is gezegd dat eengezinswoningen niet moeten worden vergeleken met sociale
10 woningbouw. Dat klopt ook inderdaad. Het gaat om een goede mix van woningen. Dat heeft ook alles te maken met de bestaande voorraad die we hebben. We weten allemaal dat we heel veel goedkopere portiekappartementen hebben. Als we dus heel bereikbare, goedkope eengezinswoningen zouden bouwen dan betekent dat op den duur een leegstand van die portiekwoningen. Dat willen we ook niet, dus laten we het alstublieft in zijn geheel bezien. Gesprekken met de ontwikkelaars, Riederborgh, dat wil ik nog even aanhalen. Die
15 toezegging heeft u van mij. Ik ga in ieder geval met de twee andere partners praten om te kijken of we tot een oplossing kunnen komen. Voorzitter, was dat het?

De voorzitter: Dat was het. Het amendement is ingetrokken. Mag ik concluderen dat, met uitzondering van de PvdA, men instemt met het Werkboek woningbouwstrategie? Dan is dat
20 vastgesteld. Aan de orde zijn nu de moties. Als eerste de motie Schramlocatie. Ik mis daar nog wel een paar stemverklaringen. Iemand behoefte aan een stemverklaring? Mijnheer Boertje, VVD.

De heer Boertje: Een heel korte. Wij zijn voor. Dank u.
25

De voorzitter: Mevrouw Van Gink PvdA.

Mevrouw Van Gink: Wij hebben tegen het werkboek gestemd. Dat maakt het wat lastiger. Inhoudelijk zijn we het absoluut eens met de motie, maar we kunnen er procedureel op dit
30 moment niet mee instemmen.

De voorzitter: Even de administratie verwerken. Voor deze motie hebben gestemd: uiteraard D66/GroenLinks, Leefbaar Ridderkerk, SGP en VVD, Dat is een totaal van
35 zeventien stemmen. Tegen hebben gestemd: CDA, ChristenUnie en PvdA. Dat zijn er zeven. Zodat deze motie is aangenomen.

De motie, we noemen deze maar even 'Van Hoornestraat-Reijerweg'. Stemverklaringen? Voor de motie hebben zich uitgesproken SGP, VVD, Leefbaar Ridderkerk en D66/GroenLinks. Daartegen: CDA, PvdA en ChristenUnie, zodat ook deze motie is
40 aangenomen, met zeventien stemmen voor en zeven stemmen tegen.

Mevrouw Van Gink: Voordat de hamer gaat. Zou ik een stemverklaring mogen afgeven?

De voorzitter: Daar bent u echt te laat mee, als er al gestemd is.

Mevrouw Van Gink: Ik wil alleen vragen of de Van Hoornestraat-Reijerweg nog een keer
45 terug mag komen in de commissievergadering.

De voorzitter: Ook daar bent u te laat mee.

De motie van de eengezinswoningen. Stemverklaringen? Mevrouw Van Gink.
50

Mevrouw Van Gink: Ja, hetzelfde als bij de andere motie. We zijn het inhoudelijk met de motie eens, maar procedureel kunnen we er niet mee instemmen.

De voorzitter: Voor de motie worden geacht te zijn: CDA, D66/GroenLinks, VVD en
55 Leefbaar Ridderkerk. Dat zijn veertien stemmen. Daartegen worden geacht te hebben

gestemd: SGP, ChristenUnie en PvdA. Dat zijn er tien, zodat ook deze motie is aangenomen.

5   **12. Eventuele mededelingen van het college over de afdoening van aangenomen moties**

- **Brief van het college van burgemeester en wethouders d.d. 1 september 2011 over het afdoen van motie 2011-47 (leegstaande kantoorpanden)**

10 **De voorzitter:** Agendapunt 12. Brief van het college van B&W van 1 september 2011 over het afdoen van motie 2011-47. Dat ging over leegstaande kantoorpanden. Is de motie hiermee afgedaan? Mijnheer Japenga.

15 **De heer Japenga:** Ik heb even zo snel de spullen niet paraat. Het was alsof ik droomde toen ik de raadsinformatiebrief kreeg. Ik ben even kwijt hoe de procedure is. Ik vind dat eigenlijk het verkeerde uitgangspunt is genomen door het college bij de uitwerking van deze motie, en zij dus een heel magere opbrengst geeft. De vraag is: waar kunnen we de afhandeling van de motie nu behandelen? Dat ben ik even kwijt, qua procedure. Kunnen we dit in de commissie behandelen? Dat zou eventueel mijn voorstel zijn. Ik maak dan een onderlegger, want dat hoort dan zo.

20 **De voorzitter:** Ja, zo hoort dat dan. Het mag natuurlijk altijd, hè. Doet u dat maar zo. Dan is de brief hier even afgedaan, maar dan voert u hem daar weer op. Afgesproken. Dan geef ik er een klap op.

25   **13. Afscheid van raadslid H. van Houcke**

De voorzitter: Dat brengt ons bij agendapunt 13. Dat is nu ook wel apart. Daar ontlene we maar niets aan. Dat is het afscheid van de heer Van Houcke. Het is nog voor elf uur. Dus het kan. Het zal u verrassen, maar het woord is aan de heer Hans Ipskamp. Ga uw gang.

30 **De heer Ipskamp:** Mijnheer Van Houcke, bij u vergeleken valt mijn politieke periode natuurlijk in het niet. Maar in de korte periode dat ik deel heb mogen uitmaken van de raad, en wat ik nog hopelijk heel lang mag doen, heb ik me wel een beeld van u kunnen vormen. Deze beeldvorming heb ik voor u op rijm gezet en bied ik u ter kennisneming aan.

35 Bovenste beste Henk,

40 Wat was het een geschenk,
jij in de politiek van Ridderkerk
en wat maakte je een werk
van het continue verzinnen
van de langste volzinnen
om je collega's te imponeren
en hen daarmee een lesje te leren,
45 te laten zien hoe een harde stoel moet werken.
Dat liet je dan ook duidelijk merken.
Vele onderwerpen trokken naar je toe.
Ik dacht weleens: 'wordt die man nooit moe?'
Dan krijgt een ander eens de kans,
50 maar je was zoveel mans.
Dat liet je niet gebeuren
en zonder zeuren
steven je af op je doel.
Zaagde aan poten onder andermans stoel.
55 Die hadden dan het nakijken,

maar dat liet je nooit blijken.
Of je het leuk vond of niet,
maar wat ik wel ziet,
dat je respect toont voor je medemens
5 en dat is ook mijn wens.
Zeggen wat je denkt te moeten zeggen.
Je niet te snel bij iets neerleggen.
De mening van anderen respecteren.
Helaas, sommige politici moeten dat nog leren.
10 Je was werkelijk voor geen kleintje vervaard.
Ik voel me dan ook niet bezwaard
je opvolger mee te geven
om in zijn politieke leven,
zoals jij altijd hebt gedaan,
15 niet zeuren, maar er voor gaan.
Dan weet hij waarvoor hij gaat
en behaalt hij het beste resultaat.
Voor jou komt er nu bewust
een periode van rust.
20 Henk, veel gezondheid en een lang leven toegewenst en kom toch nog eens langs in de
raadzaal.

Applaus

25 **De voorzitter:** Het woord is aan Farahnaz Fräser.

Mevrouw Fräser: Beste Henk,
Het is voor mij een eer je tijdens je laatste raadsvergadering namens D66/GroenLinks te mogen
toespreken. Een aantal dagen geleden stuurde ik naar onze partijgenoten een e-mail met de
30 vraag mij te helpen en mij input te geven voor deze afscheidsspeech. Ik heb hier veel reacties
op gehad en ik hoop dat ik iedereen recht doe.

Sinds 1974 ben je actief voor D66 en destijds de PPR (Politieke Partij Radicalen), de voorloper
van het huidige GroenLinks. Je bent met onder andere Rob en Ada Kroeze betrokken geweest
35 bij de fusie tussen D66 en GroenLinks in 2001. En hebt je sinds 2002 vol overgave ingezet voor
Ridderkerk in de combinatie D66/GroenLinks.

Ik ben niet van plan je carrière als raadslid vanaf 2002 tot aan dit moment chronologisch door te
lopen maar ik beperk me tot het benoemen van een kleine selectie highlights die je
40 raads carrière rijk is. Ik noem: het behoud van de woonboot Annemarij, het groen houden van
Bolnes-Zuid en de Woningbouwstrategie op belangrijke punten amenderen. Ook heb jij je altijd
met veel passie ingezet voor het milieu, je staat ook wel bekend als De Milieu Man. De Klimaat
Top gehouden in februari 2010 is een concreet resultaat van jouw inspanningen op dit gebied.

45 Uit de reacties die ik heb ontvangen kwamen je betrokkenheid en bevlogenheid duidelijk naar
voren. Deze betrokkenheid en bevlogenheid leiden er toe dat je oprecht verontwaardigd kan zijn
over de inhoud van bepaalde dossiers zoals het Milieuprogramma. Zelf vond ik het voornamelijk
'niet goed' en misschien zelfs 'slecht,' maar ik was niet boos. Henk was echt boos. Ik dacht op
dat soort momenten altijd: nou, tijdens de raadsvergadering gaan we dit wel merken, dat wordt
50 nog wat. Maar als een echte professional ging je tijdens de raadsvergadering het debat gewoon
rustig, zakelijk maar wel scherp in en was van die hevige verontwaardiging eigenlijk weinig te
merken. Ik weet dat ook anderen dit hebben ervaren. Anneke Muizelaar, waar je in de periode
van 2002 tot 2006 mee in de raad zat, spreekt zelfs van een devote houding. Ook was het
Anneke Muizelaar die je in het begin van je raadlidmaatschap verscheidene malen heeft
55 voorgehouden dat je zaken een aantal keer moest aankarten. Dat dát kwartje goed is gevallen

blijkt bijvoorbeeld uit jouw vasthoudendheid bij de besteding van het re-integratiebudget.

5 Wat bij al deze eerder genoemde dossiers en bij de andere dossiers die wij de afgelopen anderhalf jaar hebben behandeld in ieder geval opvallend was, is dat je de voorliggende stukken en thema's in relatie tot elkaar kon zien. Daarnaast hield je visie niet op bij de Ridderkerkse of de Nederlandse grens. Ook nu het niet meer zo populair is dat te zeggen. Het opkomen voor zwakkeren die dat zelf niet kunnen houdt nou eenmaal niet op bij de grenzen van Ridderkerk.

10 Alle reacties samengevat komt er een heel duidelijk beeld of profiel naar voren. En de omschrijving van Ineke de Deugd omvat dit alles. Die omschrijving luidt als volgt: "een zeer gedreven markant figuur met visie die het naadje van de kous wil weten en op een heel vriendelijke wijze politieke tegenstanders fileert". Ik had het zelf niet beter kunnen formuleren.

15 Maar de sympathie en het aanzien die wij voor jou hebben wordt breder gedragen. En hier neem ik de vrijheid ook namens andere partijen in de raad te spreken. Dat is altijd een beetje tricky, en als men wil schorsen voor fractieoverleg dan hoor ik het wel. Maar ik heb in ieder geval van dichtbij waargenomen dat je in de raad een enorm aanzien geniet. Dat blijkt ook uit het gedicht van Hans Ipskamp en de reacties die ik heb gehad na de aankondiging van je
20 vertrek. Ik neem aan dat de voorzitter hier straks meer over zal zeggen.

Consequentie van je tomeloze inzet de afgelopen tien jaar was wel dat je vele avonden van huis was en jij je eigen agenda niet kon bepalen. De voornaamste reden dat je nu besluit te het
25 raadslidmaatschap neer te leggen. Meer controle over je agenda en veel leuke dingen doen met Carry, je kinderen en kleinkinderen. En het is je gegund!

In de praktijk werkt het vaak zo dat als iemand goed is en daar consistent in is die persoon daar niet veel complimenten voor krijgt omdat men het gewoon van je verwacht. Dit is onterecht. Ook ik ben daar naar jou toe in tekortgeschoten bedacht ik gister opeens. Maar ik denk wel dat dit
30 het moment is om mijn persoonlijke waardering en respect naar jou toe te uiten.

Ik heb, naast alle eerder genoemde punten, een enorme bewondering voor de wat je zou kunnen noemen 'soft skills'. En daar bedoel ik mee dat je een verbinder bent, je stelt je in de raad, maar ook in de fractie, altijd constructief op en je doet dat op doortastende wijze.
35

Nu is het moment daar dat je echt stopt. We hebben er met zijn allen, binnen de partij, lang naar toe gewerkt maar nu het zo ver is voelt het toch een beetje vreemd.

40 Een ding is in ieder geval zeker: Dit markant figuur zal absoluut worden gemist.

Henk, het is me een waar genoegen jou namens D66/GroenLinks deze kleine attentie aan te bieden als voorloper op je echte cadeau tijdens het uitgebreide afscheid.

Applaus

45 **De voorzitter:** Henk, van alle aanwezigen, ken ik jou het kortst. Nu ruim een jaar. Je zat ook in de vertrouwenscommissie. Als je zo wordt uitgezwaaid door je collega's dan is dat al iets om trots op te zijn. Dat gebeurt ook niet alle dagen. Een wonderschoon gedicht van Hans. Dat kan jij wel goed, Hans. Prachtige woorden van Farahnaz. Dat ga ik ook helemaal niet
50 overdoen.

Henk, je kwam uit het onderwijs. Je had ook een actieverleden. Allebei waren en bleven goed merkbaar tijdens je raadswerk. Je bent een begenadigd spreker en je weet haarfijn te vertellen hoe iets zit, of juist niet zit, volgens jou. Daarin ben je scherp, soms hard, maar
55 altijd fair en met respect naar eenieder toe. Hard op de inhoud, zacht op de relatie, dat

beheers jij tot in de puntjes. Ook binnen de raad bleef je actie voeren. Je wist je speerpunten te kiezen en daar volop voor te gaan. Vol energie, nooit moe. Dat de afgesproken behandelingsperiode wel eens werd overschreden, nou ja, daar heb jij je steentje ook wel aan bijgedragen. Maar daar doen we niet moeilijk over. Mijn eerste opdracht was hier om de spreekuren een beetje in toom te houden. Dat was een strikte opdracht die ik meekreeg. Ja, dat lukt niet altijd, maar ik doe mijn best.

Jij, Henk, bent een vurig verdediger van onze democratie. In de hele wereld is er geen beter bestuursstelsel dan dat. Democratie is niet een gegeven, het is iets waar steeds aan gewerkt moet worden. Mensen moeten zich er ook voor willen inzetten en dat heb jij zeker gedaan, deze kleine tien jaar. Je roept mensen uit de samenleving ook op om zich in te zetten voor die democratie. Je laatste column in De Combinatie was daar een mooi, prachtig en vooral ook krachtig voorbeeld van. Je was een raadslid die goed zijn strategie wist te bepalen. Wist wat hij binnen wilde halen en daar ook nog steun voor te organiseren. Daarnaast was je ook een realist, ben je, denk ik, ook nog wel een realist, want je bent er nog. Je kende de mogelijkheden en onmogelijkheden. Deze nam je echter niet gelijk voor waar aan. Je wist ook wanneer het moment kwam dat gezocht moest worden naar het compromis. In je column van 22 september schreef je dat de politiek de beslissers, meepraters en meedenkers hard nodig heeft. Jij was zo iemand. Iemand met een mening, maar die niet aan de kant bleef staan. Voor je inzet in de raad sinds maart 2002 en de wijze waarop je dit deed, mogen niet alleen je kiezers je dankbaar zijn, maar wij allen in de Ridderkerkse gemeenschap. Wij wensen jou en je vrouw Carry alle goeds toe voor de tijd die komen gaat. Geniet van alles wat dat te bieden heeft.

Als dank, deze komt niet als een verrassing, wil ik je namens de raad een schaal overhandigen, die gedragen wordt door alle mensen die de handen uit de mouwen steken en mee willen doen.

Zeer veel dank namens ons allemaal. Ik verzoek de zaal dat, vanzelfsprekend, te onderschrijven met een applaus wat daarbij hoort.

Applaus

De voorzitter: Volgens mij gaan wij er beneden een borrel op nemen, als jij klaar bent met praten. Het woord is voor de laatste keer aan de heer Henk van Houcke.

De heer Van Houcke: Ik ben verlegen van al die mooie woorden. Ik weet ook niet goed wat ik daarop moet zeggen. Ik vind het geweldig dat jullie dat tegen mij zeggen. Ik laat het over me heen komen. Ik heb ook echt een heleboel vervelende eigenschappen. Dat zeg ik er maar gelijk bij. Ik heb wat voorbereid en ik wil dat graag laten horen.

Nog niet zo lang geleden vergeleek Wouter Bos in een interview linkse en rechtse mensen met elkaar. Ongeduldig, ontevreden, actief, bloedserius, zich verantwoordelijk voelend voor het onrecht en het leed in de wereld; het zouden linkse eigenschappen zijn omdat in zijn optiek linkse mensen in wezen ontevreden zijn met de omringende wereld, streven naar veranderingen en verbeteringen en daarvoor voortdurend zoeken naar voldoende medestanders waarvan er overigens dikwijls te weinig blijken te zijn.

Ontspannen, joviaal, een goed glas wijn, op zijn tijd een goede mop en onbegrip voor al die bevlogen drukte. Dat zou de rechtse attitude kenmerken.

Henk van Houcke; typisch links? Of stiekem toch wel een beetje rechts? Als u denkt dat ik nu mijn karaktereigenschappen met deze meetlatten voor u ga behandelen, stel ik u teleur. U doet dat zelf maar. U hebt me al leren kennen. Naarmate ik ouder werd, oefende ik mij in het relativiseren. Als je dat als linkse jongen blijkbaar van nature niet zo hebt, is dat soms best lastig. Maar ik oefende zo nu en dan, door een onhaalbare motie in te dienen.

Toen ik jaren geleden in mijn werk eens de mislukking van een project evalueerde en alle oorzaken behulpzaam op een rijtje zette, hielp de uitspraak van een oudere collega me zeer:

“Henk, je bent er één vergeten, het menselijk onvermogen.”

Met deze geleende wijsheid had ik voortaan tenminste altijd een excuus als ik iets was vergeten. Ik was immers ook maar een mens! Maar het verschaft me, soms tot mijn eigen verrassing, ook ruimte in de verhouding tot mijn collega's en alle anderen waar ik mee te maken had.

Politiek is het hoogst haalbare proberen te bereiken. Soms was dat álles, maar soms moest ik compromissen sluiten en genoeg nemen met een onsje minder. Soms ook bleef ik ons standpunt verdedigen, ook al was daarvoor geen meerderheid te vinden. Een kwestie van duidelijkheid en herkenbaarheid, zeker naar je kiezers én je niet-kiezers.

Op onze website schreef ik dat ik veel heb geleerd, veel mensen heb gesproken en ook zélf veel heb gesproken. Dat laatste zult u vast beamen. Dé ultieme gelegenheid mij er alsnog voor te verontschuldigen dat ik eraan bijdroeg dat we soms pas in Het Plein arriveerden als de stoelen al op de tafels stonden.

Voorzitter, als u mij toestaat wil ik van de gelegenheid gebruikmaken nog één kwestie te benoemen die mij na aan het hart ligt; de positie van de raad in ons democratisch bestel. Ik zou mijn collega-raadsleden willen meegeven de pas te versnellen, zodat de raad langzaam maar zeker vooraan komt te lopen in de democratische processen. Dat is de bedoelde positie van de Nederlandse gemeenteraad in ons democratisch bestel. Wat mij betreft: kies daarin nadrukkelijker dan tot nu toe de positie die u toekomt; geen volgende, maar een leidende rol.

De ambtelijke organisatie geeft het college ogen en oren en is het geheugen van de gemeente. Ik heb daarvoor grote waardering. Maar net als in elke organisatie treden er soms zichzelf beschermende mechanismen op, die mijns inziens zijn versterkt door het dualisme en de manier waarop sommigen dat dualisme – zeker in de eerste jaren – hebben willen invullen.

De raad heeft het budgetrecht. De raad stelt derhalve de middelen namens de samenleving beschikbaar om de onmisbare ambtelijke organisatie in stand te houden. Dan kan het niet zo zijn dat de raad slechts zwijgt als er vragen zijn over effectiviteit of kwaliteit. Daarbij moet de raad vooral niet op de stoel willen zitten van de mensen die de verantwoordelijkheid en de deskundigheid hebben voor het reilen en zeilen van de organisatie en evenmin op die van het politiek verantwoordelijke college. Maar ik vind het niet meer dan logisch en consequent als de raad zich óók verantwoordelijk voelt voor de kwaliteit van de organisatie. Ik ben er van overtuigd dat de bereidheid, de openheid er nu is, om, prudent, de zorgen, zo die er zijn, met elkaar te delen. Raad, college, ambtelijke organisatie; dicht die kloof. Met één doel; efficiënter, effectiever mét elkaar het democratisch proces gestalte te geven.

Voorzitter, ik kom aan het eind van mijn betoog, van mijn zwanenzang.

Politiek gezien heb ik mij altijd deel gevoeld van een collectief. De cultuur in de Ridderkerkse raad is gericht op elkaar, in wezen op harmonie. Een bijzonder gegeven in een publieke arena waar alle stromingen uit onze samenleving zijn vertegenwoordigd. Ik heb dat als weldadig ervaren, waardoor het voor mij mogelijk was, binnen bepaalde grenzen, te zijn wie ik ben. Uit de grond van mijn hart wil ik dáár iedereen voor bedanken. Mijn besluit terug te treden was dan ook allerminst een opwelling, maar een rationele afweging waarbij mijn politieke en persoonlijke omgeving nauw was betrokken. Mijn vrouw Carry heeft mij die tien jaar de ruimte gelaten om politiek actief te zijn. Iets wat zich vooral vertaalde in 's avonds niet samen zijn. Carry, heel erg bedankt.

Natuurlijk zal ik de maandelijkse kringloop van raadsstukken-fractie-commissie-fractie-raad missen, maar vooral de persoonlijke contacten. De contacten met de fractievoorzitters en de soms emotionele, maar altijd constructieve overleggen: met Arianne, Ben, Louis, Peter, Marten en Volbregt. Met alle overige twintig raadsleden, waaronder Wim als oud-

fractie voorzitter en voorzitter van de vertrouwenscommissie. En ook die met de griffie; Johan, Maarten en Anja. Allemaal mijn welgemeende dank.

Met het college van burgemeester en wethouders: Anny, Meindert, Arie, Sjon en Henk. De directie met Mirjam, Henk en Ria. En dan natuurlijk al die andere mensen die zorgden dat de
5 machinerie dag in dag uit blijft draaien, zoals de bodes, de ambtenaren die je hebt leren kennen en waarderen én de voor de raad onzichtbare ambtenaren. Allemaal bedankt. En, te veel om op te noemen, al die mensen, individuen, al die vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties waarmee soms leuke, soms intensieve maar altijd goede contacten waren.

10 Last but not least noem ik mijn fractieleden, c.q. steunfractieleden. Zeker toen ik tussen 2006 en 2010 in mijn eentje de fractie voor D66/GroenLinks vormde, hebben zij een cruciale rol gespeeld in mijn functioneren. Ik wil hen allemaal van harte bedanken. Anneke Muizelaar naast wie ik in 2002 de eerste stappen in de raadzaal van het oude gemeentehuis zette.
15 Daarnaast de onbetaalbare mensen als Ada Kroeze, Ineke de Deugd, Nathalie de Waard, Francois Punselie, Andries van Pelt, Wim Hagendijk en natuurlijk Farahnaz Fräser en Björn Ros, die vanaf nu de jongste en meest veelbelovende raadsfractie gaan vormen. Farahnaz, ik heb alle vertrouwen in jouw inzet en jouw capaciteiten. Björn, jij hebt in de jaren dat je burgerlid en steunfractielid was, bewezen dat je uit het juiste hout bent gesneden.
20 Jullie zullen ervoor zorgen dat het herkenbare geluid van D66/GroenLinks ook de komende jaren in de Ridderkerkse gemeenteraad zal blijven klinken. Ik wens jullie daarbij heel veel succes!

Ik dank u wel

Applaus

De voorzitter: Gaat u mee naar beneden voor een drankje U aangeboden door de gemeente Ridderkerk?

De vergadering wordt gesloten om 23.20 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2011,
de griffier, de voorzitter,

J.G. van Straalen

mw. A. Attema

as